

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Benzin
ucuzlaşmayacaq -
rəsmi

yazısı səh.13-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 4 sentyabr 2015-ci il Cümə № 195 (6223) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Abbas Abbasovun yerini tutdular

"AzerRos"un Ağsaqqallar Şurasına yeni sədr seçilən Sərdar Abdullayev "Yeni Musavat"a danışdı

yazısı səh.3-də

Seçkiləri iki partiya boykot edəcək

yazısı səh.6-da

Lüksemburq iddiasına üç ünvandan təkzib

yazısı səh.5-də

Rusiyanın "dollar hücumu" uğursuzluğa məhkumdur

yazısı səh.13-də

Müxalifətin "kassirləri" ...

yazısı səh.6-da

Vergi və gömrük sistemi ASAN-laşacaqmı...

yazısı səh.15-də

Qərblə münasibətlərdə yeni qırılma nöqtəsi - iki məhbus qadın...

yazısı səh.4-də

Britaniya ilə iqtidar arasında gərginlik pik həddə

yazısı səh.8-də

ABŞ diplomatlarından Azərbaycana Qarabağ dəstəyi

yazısı səh.11-də

Azərbaycanlıların İŞİD-ə gedən yolu bağlandı?

yazısı səh.9-da

Öldürülən jurnalistin anasından narahat açıqlamalar

yazısı səh.3-də

Korrupsiyada ittiham olunan direktor danışdı

yazısı səh.2-də

Kadr yerdəyişməsinin mübhəmi NÖVBƏ ABUTALİBOVUNDUR - ONU KİM ƏVƏZLƏYƏCƏK...

Prezident Bakı meri uğrunda mübarizə aparan icra başçılarına yerini göstərdi, Ziya Məmmədovun kadri isə işsiz qaldı; paytaxt merinin rəqibləri sıradan çıxarıldı, lakin o, hələ də narahatdır; Əli Əsədovun açılan yolu...

yazısı səh.5-də

Cəbhədə artan erməni təxribatlarının daha bir pərdəarxası

Düşmən provokasiyalarının Azərbaycandakı seçkini pozmağa hesablandığı, bunun arxasında Rusiyanın dayandığı barədə iddialar var; **ekspert:** "Seçkilər o halda təxirə düşə bilər ki..." yazısı səh.10-da

Əliyif Həsənov

REAL-la "Ədalət" arasında namizəd qalmaqalı

yazısı səh.7-də

Rəşad Məcid:
"Elə də ürəyim axmır ki..."

yazısı səh.4-də

Rasizadə büdcə müzakirələrini niyə gizli aparıb?

yazısı səh.9-da

İlham Əliyev iki orta məktəbdə olub
 Sentyabrın 3-də Azərbaycan Respublikasının prezidenti İlham Əliyev Bakının Səbəyel rayonundakı 189-190 nömrəli orta məktəbdə həyata keçirilən təmir və yenidənqurma işlərinə sonrakı vəziyyətlə tanış olub. Prezident məktəbin sinif otaqlarını gəzib, yaradılan şəraitlə tanış olub.

Korrupsiyada ittiham olunan direktor danışdı

Röya Tağıyeva

Azərbaycan Xalq Səhəsi Partiyasının müavini Asya Şirəliyeva tərəfindən ona qarşı irəliləyən korruptsiya ittihamlarına münasibət bildirib. R.Tağıyeva qafqazinfo.az-a açıqlamasında qeyd edib ki, hələ ki, əsassız çıxışlar etmək niyyəti yoxdur.

“Həzrət Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi məsələ ilə bağlı araşdırma aparır. Araşdırmanın nəticəsi ictimaiyyətə məlum olacaq. Ona görə mövqə bildirmək istəmirəm ki, qoy araşdırmanın nəticəsi obyektiv olsun”.

R.Tağıyeva müavini ilə arasında olan münasibətlərdən də danışdı. Onun sözlərinə görə, Asya Şirəliyeva ilə münasibətləri gərgin deyil: “O, əvvəllər muzeydə elmi işçi idi. Mən onu 2009-cu ildə direktor müavini etmişəm. Onun nə 62 yaşı, nə də perspektivi var. Mən işdən əlavə, ona başqa yerlərdə işləməyə imkan verirdim. Turlar aparırdı. Mənim təqdimatım la nazir onu direktor müavini təyin edib. Mən özüm də onun qərarinin səbəbini bilmirəm. Buna təəccüblənirəm. Biz yeni binaya köçəndən sonra o bu kampaniyayı başladı. Hər halda nazirlik məsələni araşdırır, səbəbləri ictimaiyyətə məlum olacaq”.

İqtidar müxalifətin daxili işinə qarışdır

“Qarşıdan gələn parlament seçkiləri öncəsi mühit çox normaldır. Qanun çərçivəsində fəaliyyət qurmaq üçün heç bir maneə yoxdur”. Bunu Trend-ə Milli Məclisin vitse-spikeri Bahar Muradova deyib.

B.Muradova qeyd edib ki, rahat şəkildə seçkiyə hazırlaşmaq, təbliğat kampaniyasını təşkil etmək, öz mesajlarını ötürmək üçün çox gözəl şərait var: “Bu şəraitdən maksimum istifadə etmək lazımdır”.

Müxalifət düşərgəsində, xüsusən də Müsavat Partiyasında və AXCP-də baş verən parçalanmalarla münasibət bildirdən B.Muradova bildirib ki, həmişə siyasi kampaniyalar ərəfəsində müxalifət düşərgəsində münasibətlər gərginləşir: “Bu da onların xarakterindən, məsələyə baxışından, illər uzununu formalaşmış yanaşmalarından doğan bir görüntüdür. Biz bunu dəfələrlə şərh etmişik. Hazırkı şəraitdə onların daxili mübarizələrini şərh etmək və kimin haqlı, kimin haqsız olduğunu söyləmək fikrindən çox uzaqam. Amma hesab edirəm ki, daxili mübarizəni siyasi və etik çərçivədə aparmaq daha doğru olardı. Çünki bu, seçicilərə çox pis mesajlar verir”.

Dini icma Dövlət Komitəsini məhkəməyə verdi

“Yehovanın şahidləri” dini icması Azərbaycanın Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsini (DQİDK) məhkəməyə verib. “Report”un xəbərinə görə, dini icma dini ədəbiyyatın ölkəyə gətirilməsinə icazə verilməsinə tələb edir.

İddiaya 2 sayılı Bakı İnzibati-İqtisadi Məhkəməsində baxılır. Qeyd edək ki, “Yehovanın şahidləri” dini icması DQİDK-ni əvvəllər də məhkəməyə verib.

Bəzi baş həkimlərin yeri dəyişdirildi

Bakıda bir sıra səhiyyə müəssisələrinin baş həkimləri dəyişdirilib. Virtualaz.org Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətinə istinadən bildirir ki, Klinik Tibbi Mərkəzin baş həkimini Sultan Əliyev 14 sayılı Birləşmiş Şəhər Xəstəxanasının, Bakı Sağlamlıq Mərkəzinin baş həkimini Tərlan Bəbirov 26 sayılı Birləşmiş Şəhər Xəstəxanasının baş həkimini təyin olunub.

Şirvan Şəhər Diaqnostika Mərkəzinin baş həkimini Hikmət Həsənov Bakı Sağlamlıq Mərkəzinə, Klinik Tibbi Mərkəzin qəbul şöbəsinin müdiri Səbiq Hüseynzadə isə Klinik Tibbi Mərkəzin baş həkimini vəzifəsinə təyinat alıb.

Oqtay Əsədov parlament sədrlərinin bəyannaməsinə etiraz edib

Nyu-Yorkda səfərdə olan Azərbaycan Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədov BMT-nin qərarlarında keçirilən Parlament Sədrlərinin 4-cü Ümumdünya Konfransında çıxış edib. Milli Məclisdən APA-ya verilən məlumata görə, O.Əsədov Azərbaycanda dövlət müstəqilliyinin bərpası edilməsindən keçən dövr ərzində qazanılmış uğurlar və demokratik inkişaf barədə söhbət açıb.

Konfransın Bəyannamə layihəsində parlamentlərarası əməkdaşlığın problemləri və vəzifələri, müharibələrin və münasibətlərin qarşısının alınmasına yönəlmiş səylər, terrorizmə, müxtəlif cinayətlərə, insan alverinə, narkotik maddələr alverinə, terrorizmə, Azərbaycan silahlı qüvvələri Azərbaycan ərazisində 20 faizini işğal altında saxlayır. Hərbi işğalın gedişində Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunda aparılmış etnik təmizləmə nəticəsində minlərlə dinc sakin həlak olub. Bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətdədir, bütün planetdə sülhə və təhlükəsizliyə təhdid mənəviydir.

MM sədri Azərbaycanın məhz təcavüzkar separatizmin qurbanı olduğunu diqqətə çatdırıb: “İyirmi ildən çoxdur ki, Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycan ərazisində 20 faizini işğal altında saxlayır. Hərbi işğalın gedişində Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunda aparılmış etnik təmizləmə nəticəsində minlərlə dinc sakin həlak olub. Bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətdədir, bütün planetdə sülhə və təhlükəsizliyə təhdid mənəviydir.

MM sədri Azərbaycanın məhz təcavüzkar separatizmin qurbanı olduğunu diqqətə çatdırıb: “İyirmi ildən çoxdur ki, Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycan ərazisində 20 faizini işğal altında saxlayır. Hərbi işğalın gedişində Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunda aparılmış etnik təmizləmə nəticəsində minlərlə dinc sakin həlak olub. Bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətdədir, bütün planetdə sülhə və təhlükəsizliyə təhdid mənəviydir.

Səfər Əbiyevin keçmiş müavini məhkəmə qarşısında

Sentyabrın 3-də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Azərbaycan müdafiə nazirinin keçmiş müavini Mehman Səlimovun cinayət işi üzrə məhkəmənin hazırlıq iclası başlayıb.

Hakim Zeynal Ağayevın sədrlik etdiyi hazırlıq iclasında təqsirləndirilən şəxsin anket məlumatları dəqiqləşdirilib. Təqsirləndirilən şəxsin vəkiləri Ağayevın Şahverdi vəsatəti ilə çıxış edərək cinayət işi materialları ilə tanış olmaq üçün məhkəmədən vaxt istəyib. Məhkəmə prosesi sentyabrın 10-dək təxirə salınıb.

Qeyd edək ki, M.Səlimov Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2-ci (mənimləmə - külli miqdarda törədildikdə) və 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə) maddələri ilə təqsirləndirilib. M.Səlimov 1995-99-cu illərdə Azərbaycan müdafiə nazirinin siyasi və ictimai işlər üzrə müavini olub (APA).

AXCP Etimad Qurultayı TK-ya mətbuat katibi təyin olundu

Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının (AXCP) Etimad Qurultayının Təşkilat Komitəsinə mətbuat katibi təyin olunub.

Qafqazinfo.az xəbər verir ki, komitədə vəzifəni Vüsal Qarayev icra edəcək. Bu barədə AXCP Etimad Qurultayı TK-dan məlumat verilib. Məlumat üçün bildirik ki, V.Qarayev 2006-cı ildə Bakı Dövlət Universitetinin Jurnalistika Fakültəsini bitirib. Region TV-də, müxtəlif qəzet, jurnal və saytlarda jurnalist kimi fəaliyyət göstərib.

Ukraynalılar Saakaşvili baş nazir etmək istəyirlər

Proşenkonun rəsmi saytında Odessa gubernatoru Mixail Saakaşvili-nin Ukrayna dövlətinin baş naziri təyin edilməsi tələbi ilə peticisiyə verilib.

Avropa.info xəbər verir ki, peticianın müəllifi Vitali Biçun Saakaşvili üçün “Qoy adam gəlib Ukraynada islahat keçirsin. Korrupsiyaya dözməkədən, islahatların uzanmasından bezdik” deyib.

Peticianın baxılması üçün 25 min imza yığılması lazımdır. İmzaların toplanması üçün 90 gün ayrılıb.

Ukrayna vətəndaşları virtual şəkildə kütləvi imza yığaraq prezidentə müraciət imkanına malikdir.

Zeynal Nağdəliyev Eldar Əzizovu təqdim etdi

Səbəyel rayonuna yeni icra başçısı təyin olunan Eldar Əzizov İcra Hakimiyyətinin kollektivinə təqdim olunub. Qafqazinfo.az xəbər verir ki, təqdimat mərasimində Prezident Administrasiyasının şöbə müdiri Zeynal Nağdəliyevin iştirakı ilə baş tutub. E.Əzizovu kollektivə təqdim edən şöbə müdiri ona yeni işində uğurlar arzulayıb.

Mərasimdə rayonun keçmiş icra başçısı Asif Əsgərov da iştirak edib.

Xatırladaq ki, prezidentin sərəncamı ilə Sumqayıt şəhərinin icra başçısı E.Əzizov Səbəil rayonuna, Səbəyel rayonunun icra başçısı Asif Əsgərov isə Nəsimi rayonuna icra başçısı təyin edilmişdir.

Habil Əliyev komaya düşdü

Habil Əliyevin vəziyyəti yenidən ağırlaşaraq komaya düşüb. Bunu “Trend”ə açıqlamasında xalq artistinin qızı Vəfa Əliyeva deyib. Onun sözlərinə görə, həkim nəzarətində olan H.Əliyevin vəziyyəti dünən gecədən pisləşib: “Dünən gecədən atamın vəziyyəti yenidən pisləşdi. Mərkəzi Klinik Xəstəxananın həkimləri atamın ciddi nəzarətə götürüblər. Allahdan ümid kəsilməz. Ümid edirik ki, onun səhhəti yenidən düzələcək”.

Qeyd edək ki, ürək çatışmazlığı və ağciyərində yaranan problemlə bağlı bir müddət əvvəl xalq artisti H.Əliyevin səhhəti ağırlaşmışdır.

Nyu-Yorkda səfərdə olan Azərbaycan Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədov BMT-nin qərarlarında keçirilən Parlament Sədrlərinin 4-cü Ümumdünya Konfransında çıxış edib.

Türkiyədə AKP-nin binasına silahlı hücum oldu

Türkiyənin Bitlis vilayətində Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AKP) binasına silahlı hücum baş verib. Trend bu barədə “Anadolu” agentliyinə istinadən məlumat verir. Hadisə nəticəsində heç kim xəsarət almayıb, amma binaya ciddi zərər dəyib.

Həzrət hüquq-mühafizə orqanları hücum edən şəxslərin axtarışı ilə məşğul olur.

“Elm” tədris mərkəzi MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
 - kompyuter kursları
 - Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
 - 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
 - Məktəblər qədar həftədə 5 dəfə
 - Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)
- Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 metr. R.Rüstəmov-44
 Tel./Faks: (012)421-10-46; (012)323-55-21; (055)660-60-95;
 Ünvan: 2. «İnsaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı
 Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74; (055) 660-07-05

Qalmaqalı məktəblə bağlı açıqlama verildi

Bakı şəhər Təhsil İdarəsi ötən gün bir qrup valideynin 20 nömrəli məktəbin qarşısında keçirdiyi aksiya ilə bağlı məlumat yayıb.

Qurumdan “Qafqazinfo”ya daxil olan məlumata görə, 25000 kvadratmetr sahəsi olan 3000 şagird yerlik 20 nömrəli məktəb-lisey Bakı şəhərinin ən böyük ümumtəhsil müəssisələrindən biri olduğuna görə, müasir tələblərə uyğun 5 mərtəbədən ibarət yeni məktəb binasının inşa olunması nəzərdə tutulur. İndiyədək 20 nömrəli məktəb-liseyin tikintisi üçün müvafiq olaraq Prezidentin Ehtiyat Fondundan 15 milyon manat, Dövlət Investisiya Xərcələrindən isə 2 milyon manat ayrılıb. Bu günədək məktəbin bünövrə və zirzəmi hissəsinin tikintisi başa çatdırılıb. Hazırda yeni məktəb binasının layihəsində layihə şirkəti tərəfindən bəzi əlavə dəyişikliklər aparılır. Bu proses tamamlandıqdan sonra məktəbin tikinti işləri davam etdiriləcək. 20 nömrəli məktəb-liseyin 2830 şagird hazırda paytaxtın digər 2 məktəbində təhsillərini davam etdirirlər.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!
 Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.
Telefon: (012) 434 93 01; 434 01 33

AZƏRSUN HOLDİNG xüsusi açıqlama yaydı

Ölkənin nəhəng şirkətlərindən olan Azərsun Holding xüsusi açıqlama ilə çıxış edib. Musavat.com həmin açıqlamanı təqdim edir:

"Sentyabrın 3-də mətbuatda "Ölkədə saxta və təhlükəli düyünlər satılır" başlıqlı yazıda Azərsun Holdingə qarşı irəli sürülmüş əsassız iddialara cavab olaraq bildiririk ki, Azərsun Holdingin ölkəyə gətirdiyi bütün xammal zəruri sertifikatlar ilə təmin olunmuş, insan sağlamlığına tam zərərsiz, GDO olmayan məhsullardır və beynəlxalq birjələrdən alınır. Jurnalist təxəyyülü olan bu cür yazılara görə təəssüfümüzü bildiririk, belə halları təkrarlanmayacağına ümid edirik. Əks təqdirdə məsələni hüquq müstəvisində həll edəcəyimizi bildiririk".

Sentyabrın 2-də prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə İradə Gülməmmədova Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilib. İcra hakimiyyətinə qadın başçının təyin olunması ictimaiyyət arasında maraqla qarşılanıb. Sovet dönmündə dövlət katibi, müasir tarixdə isə komitə sədrləri, deputatlar səviyyəsində qadın təmsilçiləri tanınmışdır. Müstəqillik illərində də az-az belə hallara rast gəlinib. Amma son illərdə nə nazir, nə də icra başçısı vəzifəsinə qadınlar təyin edilməyib.

Bunu Azərbaycanın idarəetməsində yeni bir dalğa hesab etmək olarmı? Bundan sonra qadınların gücü hakimiyyətdə özünü göstərəcəkmiz?

Müxalifətdəki xanımların bu təyinatla bağlı fikirləri də maraqlandır.

İradə Gülməmmədova Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilib. İcra hakimiyyətinə qadın başçının təyin olunması ictimaiyyət arasında maraqla qarşılanıb. Sovet dönmündə dövlət katibi, müasir tarixdə isə komitə sədrləri, deputatlar səviyyəsində qadın təmsilçiləri tanınmışdır. Müstəqillik illərində də az-az belə hallara rast gəlinib. Amma son illərdə nə nazir, nə də icra başçısı vəzifəsinə qadınlar təyin edilməyib.

Öldürülən jurnalistin anasından narahat açıqlamalar

Avgustun 8-də döyülməsi nəticəsində xəstəxanada dünyasını dəyişən jurnalist Rasim Əliyevin ailəsinin maraqlarını vəkil Əsəbəli Mustafayev qoruyacaq. Əliyevlər ailəsinin vəkili tutmalarına səbəb istintaqın gedişindən narazı qalmalarıdır.

Onlar cinayətdə birbaşa adı hallanan və hazırda həbsdə olan "Qəbələ"nin sabiq kapitanı Cavid Hüseynova qarşı irəli sürülmüş ittihamla razı deyillər. Onlar iddia edirlər ki, futbolçu cinayəti bilib gizlətmə maddəsi ilə yox, cinayətin təşkilatçısı qismində məsuliyyətə cəlb olunmalıdır.

"Qəbələ"nin sentyabrın 3-də Avropa Liqasının qrup mərhələsinin oyunları üçün UEFA-ya göndərdiyi klub heyətinin siyahısına Cavid Hüseynovun da adını daxil etməsi narahatlığı daha da artırıb.

Mərhum jurnalistin anası Teyfurə Əliyeva bizimlə söhbətində vəkili tutmağa ehtiyac duyduqlarını anladı: "Vəziyyətim çox pisdir. Vəkilin əvəzimizdən danışmağı daha uyğundur. Həkimlərlə bağlı ciddi narahatlığımız var. Açıq şəkildə onları məsuliyyətdən yayındırırlar. Cavidin evimizə dəfələrlə zəng etdiyinin şahidi olmuşam. Bibisi oğlu ilə bərabər əvvəlcə zəng etdi, ardınca kobud danışdı. Sonradan yalan şəkildə mülayimləşdiyini deməsinin şahidi mənim. Rasim evdən çıxaran, aldadan Cavid olub. O, deyib ki, uşaqlara demişəm, səndən üzri istəyəcəklər. Rasim Cavidə inanıb çıxdı. Əks halda o uşaqları tanıdırdı. Əks halda Cavid Hüseynov bu işdə birbaşa təşkilatçıdır. Tələbim odur ki, o, təşkilatçı kimi cinayətə cəlb olunsun. Bütün hadisələrin canlı şahidi mənim".

Teyfurə Əliyeva: "Cavid Hüseynovun çıxarılması üçün cəhdlər edilir"

T.Əliyeva Cavid Hüseynovun adının heyətə salınmasından narahat olduğunu söylədi: "Cinayətin başında duran adamın adının heyətə daxil edilməsi "Qəbələ"nin səviyyəsini aşağı salır. Mənə ağır təsir edir. Cavid kimilər o kluba yaraşmır. Düzdür, "Qəbələ" klubunun burada günahı yoxdur. Söhbət cinayətkardan gedir. Hesab edirəm ki, klub cinayətkarın arxasında durmamalıdır".

Vəkil Əsəbəli Mustafayev mərhumun hüquqlarını sona qədər qoruyacağını qeyd etdi: "Rasimin ailəsi çox narahatdır. Əsas narahatçılıq Cavidə qarşı irəli sürülmüş maddədir. Onun əməli yüngül tövsif olunub. Rasimin ailəsi Cavid Hüseynovun tapşırığının icra edildiyini deyirlər. O, tapşırıq verməyəydi, digərləri cinayət törətməzdi. Cavid nə desə, onu edərdilər. Qəddarcasına döymək onu göstərir ki, xüsusi tapşırıq verilib. İstintaqda əlavə

"Qadın icra başçısından çox şey gözləmirəm"

Nüşabə Sadiqlı xanımların vəzifəyə çəkilməsini təqdir edir, amma...

verə bilər. Onun sözlərinə görə, qadınların düşüncə tərzi, təhlil qabiliyyət və əzmkarlığı kişilərdən fərqlidir: "Uzun illərin təcrübəsindən də məlum olduğu kimi, qadınlar öz fəaliyyətləri ilə dövlətlərinə xeyir gətiriblər. Azərbaycan da bu tendensiyanın özünü göstərməsi təqdirləyici haldır. Çünki burada da qadınlar yüksək səviyyədə təmsil olunmağa layiqdirlər".

Konkret İ.Gülməmmədova ilə bağlı situasiyaya gəlincə, mü sahibimiz yeni icra başçısından çox şey gözləmədiyini bildirdi. Dedi ki, mövcud idarəçilik qaydası dəyişməyincə, ortaya qeyri-adi heç nə qoymaq da mümkün deyil: "Amma yenə də adına müvafiq olaraq iradə nümayiş etdirib, ortaya müsbət işlər qoyacağına ümid etmək istəyirəm. Konkret qadınların ön plana çıxarılmasına gəlincə, bunun təkə Azərbaycan da belə olduğunu demək olmaz. Dünya siyasətində də, cə-

miyyətdə də qadınlara çox yer verilir. Çox güman ki, Azərbaycan da bu tendensiyadan kənar qalma istəməyib".

AzNews.az saytı isə məsələnin aktuallığını nəzərə alaraq İradə Gülməmmədova haqda bəzi məlumatlar əldə edib.

Həmin məlumatları təqdim edirik:

İradə Gülməmmədova Şuşada ziyalı ailəsində anadan olub. O, Şuşanın 4 nömrəli orta məktəbini bitirib. Ailədə 5 uşaq - 3 bacı, 2 qardaş olublar. Qardaşları Şuşa uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib.

Tibb Universitetini bitirən İradə Gülməmmədova Abşeron Rayon Uşaq Poliklinikasında pediatr, daha sonra isə baş həkim iş-

Nüşabə Sadiqlı

ləyib. Bir müddətdən sonra isə Abşeron Rayonu Səhiyyə Şöbəsinin müdiri vəzifəsinə təyin edilib.

İradə Gülməmmədova 10 ilə yaxındır ki, Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətində çalışır. O, öncə icra hakimiyyətinin İctimai-siyasi və Humanitar məsələlər şöbəsində işləyib. Daha sonra həmin şöbə üzrə başçının müavini vəzifəsinə qədər yüksəlib.

□ Sevinc TELMANQIZI

"AzerRos"da Abbas Abbasov dönəmi qapandı

Qurumun Ağsaqqallar Şurasının yeni sədri Sərdar Abdullayev "Yeni Müsavat"a danışdı: "Bu qurum mənim kabinetimdə yaranmışdı"

Sentyabrın 2-də Rusiya Azərbaycanlılarının Federal Milli Mədəni Muxtariyyəti - "AzerRos"un Ağsaqqallar Şurasının sədri postuna Sərdar Abdullayev sədr seçilib. Bu haqda "Yeni Müsavat"a Sərdar Abdullayevə yaxın olan bir şəxs məlumat verdi. Nəzərə çatdırmaq ki, bir neçə gün öncə Azərbaycan baş nazirinin sabiq birinci müavini Abbas Abbasov "AzerRos"un Ağsaqqallar Şurasının sədri postundan istefa vermişdi.

Mənbə qeyd edib ki, S.Abdullayev bu posta rəhbər gətirilməsi Azərbaycan hakimiyyəti ilə razılıqdadır. Belə ki, o, sözügedən məsələ ilə bağlı Bakıya çağırılıb. Onunla iqtidar rəhbərliyinin nümayəndəsi söhbət edib və bundan sonra məlum təyinat gerçəkləşib.

O, təşkilatdan istefa verdiyini bəyan edib. A. Abbasov öz yerinə Ağsaqqallar Şurasının digər üzvü olan Sərdar Abdullayevin namizədliyini irəli sürüb.

Sərdar Süleyman oğlu Abdullayev Rusiya vətəndaşdır, iş adamıdır, iqtisad elmləri doktoru, professorudur. Abdullayev İnformasiyalaşdırma Beynəlxalq Akademiyasının həqiqi üzvüdür, 2006-cı ildə "AzerRos"dakı fəaliyyətinə görə Azərbaycan prezidenti tərəfindən "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilib.

O, 1951-ci il yanvarın 1-də Kəlbəcər rayonunun Yanşaq kəndində anadan olub. 1986-1991-ci illər ərzində "Kalininqradshtroy" regional planlaşdırma və tikinti birliyinin rəis müavini vəzifəsində çalışıb. 1991-ci ildən "Tverqrajdanstroy" tikinti şirkətinin baş direktorudur.

S.Abdullayevlə telefon əlaqəsi yaradıb, yeni vəzifəsi, planları barədə danışdıq. O qeyd etdi ki, bu posta seçiləcəyini öncədən gözlənilən olmayıb: "Düzü, mən bunu gözləmədim. Sadəcə, iclasda namizədliyim verilib. Heç mən özüm iclasda iştirak etməmişəm. Namizədliyim irəli sürüldü və mən buna razılıq vermişəm".

Son illərdə "AzerRos"un fəaliyyəti qənaətbəxş deyildi və orada intriqalar yaşanırdı. Abbas Abbasovun anlaşılmaz mövqə tutması səbəbindən qurumun fə-

Abbas Abbasov

aliyyəti faktiki olaraq iflic olmuşdu. Sərdar Abdullayevdən qurumun dirçəlməsi üçün hansı planları olduğunu soruşduq. Abdullayev qeyd etdi ki, sözügedən qurumun ilk yaradıcılarından biri o olub: "Bu federasiya mənim kabinetimdə yaranıb. Ona görə də burada mənim üçün qaranlıq, anlaşılmayan heç nə yoxdur, hər şeyi bilirəm".

Abbas Abbasovun qurumda yaratdığı arzuolunmaz durumla bağlı sualımıza cavabında mü sahibimiz qeyd etdi: "Bu məsələ nə idi, kimlə bağlı idi, o haqda danışmağı lazım bilmirəm. Çünki orada çox məsələlər deyildi, yazıldığı kimi deyildi. Ona görə də mən bu haqda heç danışmaq istəmirəm. Biz indi planlaşdırırıq ki, Rusiya yaşayan azərbaycanlıları birləşdirək, soydaşlarımız arasında yaxşı münasibətlər formalaşsın və biz ciddi işlər görə bilək. Biz burada çalışacağıq ki, vətənimiz Azərbaycanla vətəndaş olduğum Rusiya arasında münasibətlərin daha da yaxşılaşmasına nail olaq".

Nəzərə çatdırmaq ki, Abbas Abbasov "AzerRos"u nəzərdə saxladığı dövrdə ermənilərə münasibətləri liberal olub, hətta müəyyən əməkdaşlıqlara getdiyine dair informasiyalar da vardı. Maraqlıdır, yeni sədr ermənilərə münasibətdə hansı mövqedə olacaq? Bu haqda suala S.Abdullayev belə cavab verdi: "Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətin həlli üçün iki ölkənin prezidentləri danışıqlar aparılır. Başqalarının bu məsələyə qarşılığı bizim üçün deyil. Mən Rusiya

vətəndaşım və erməni məsələsinə dair nəse bir mövqə sərgiləmə doğru olmaz. İki ölkənin rəhbərləri bu məsələni həll etməlidirlər. Ən yaxşısı məsələnin sülh yolu ilə həll olunmasıdır. Nə biz erməniləri, nə də ermənilər bizi qonşuluqdan silə bilmərik. Bu məsələ mənə, yaxın zamanlarda öz həllini tapmalıdır".

"Siz əslən kəlbəcərlisiniz, bu baxımdan ermənilərə münasibətdə daha sərt bir mövqedə olacağınızı gözləmək olarmı" sualına onun cavabı belə oldu: "Mən əlbəttə, istəyirdim vətənim azad olunsun, ora gedib-gələ bilim. Gözləyirdim hər gün gözümün önündədir. Təəssüflər olsun ki, biz ora gedə bilmirik. Məncə, Allahın köməkliliyi ilə bu məsələlər həllini tapacaq".

Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinə gəlincə, S.Abdullayev dedi ki, iki ölkə arasında əlaqələr çox yaxşıdır: "İki ölkənin prezidentlərinin də yaxşı münasibətləri var. İki ölkə arasında əlaqələr yüksək səviyyədədir. Bunu heç kim poza bilməz".

Və sonda bir maraqlı məqamı da qeyd edək. "AzerRos"un Ağsaqqallar Şurasının iclasında Abbasov istefa verərək, S.Abdullayevin namizədliyini o özü irəli sürmüşdü. Görünür, Abbas Abbasov S.Abdullayev bu posta gətirilməsi üçün Azərbaycan hakimiyyətinin dəstəyi olduğunu bildiyindən bu gedişi edib.

□ Maqsud MAHRIZLI

□ Cavanshir ABBASLI

Son kadr rotasiyaları nədən xəbər verir?

Azər RƏŞİDOĞLU

İcra başçılarının rotasiyası kadr islahatları ilə bağlı dolayan şaiyələrə son qoydu. Yenilik olmayacaq. Elə cəmiyyətdə olan gözləntilər də puç oldu. Əslində hər hansı bir dəyişiklik cəmiyyətdəki gərginliyi nisbətən də olsa aradan qaldıra, qarşısını almaq bir az səngidə bilər. Dövlət başçısı isə fərqli taktikaya üstünlük verdi. Görünür, ölkə rəhbəri hesab edir ki, seçki ilində komandada ciddi dəyişikliklər arzu edilən deyil.

Lakin kimlərsə cəzalanacağı da istisna deyil. Xatırladaq ki, 2005-ci ildə seçki ərəfəsində rəngli inqilab gözləntisi olduğundan, birbaşa bu hakimiyyətə qarşı çıxan iki nazir və bir neçə məmur həbs olundu. Ancaq seçkidən dərhal sonra kabinetin 20-30 faizi yeniləşdi. Maliyyə naziri dəyişdirildi, iqtisadi inkişaf naziri, Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti, əmək və əhalinin sosial müdafiə naziri, idman naziri, mədəniyyət naziri dəyişdirildi, komanda kifayət qədər yeniləndi. Odur ki, kadr dəyişikliyinə seçkidən sonra olacağını ehtimal etmək mümkündür.

Prezident parlament seçkiləri öncəsi hansısa köklü dəyişikliklərə gedə bilməz və komandasını indiki qeyri-sabit şəraitdə qətiyyətlə dəyişə bilməz. Lakin regionlarda sosial narazılıqlar artır, əhali narazıdır və harın məmurların yerini dəyişmək zəruriti yaranır. Bu baxımdan İlham Əliyev hansısa çıxış yolları tapmaq istəyir və komandasını dəyişəcəyi mesajı ilə cəmiyyətə ünvanlanan çıxışlar edir. Dəyişiklik olacaq. Sadəcə olaraq, İlham Əliyev bu komandanı seçkiyə qədər dəyişə bilməz. Ən azı ona görə ki, bu komandada ciddi dəyişiklik etmək ölkə başçısı üçün böyük risk olardı.

Odur ki, həmin məmurlardan azad olmaq həmin o piramidanın sökülmesi və siyasətşünaslıqda işlədilmiş domino effektinə çevrilməsi, bütün bu iyerarxiyanın çöküşü demək olardı.

Seçki ilində də ölkə rəhbəri buna gedə bilməz. Digər tərəfdən, bir neçə nazirin cəzalandırılması ilə Azərbaycanda vəziyyət müsbətə dəyişə bilməz. Sistem dəyişilməyincə, çox ciddi siyasi, sosial və iqtisadi islahatlar aparılmayınca, Azərbaycanda heç bir dəyişiklikdən söhbət gedə bilməz.

Digər tərəfdən, hazırda hakimiyyət daxilində oliqarxlarla siyasətçilərin və mütəxəssislərin yeni savaşının konturları da sezilməkdədir. Bir sözlə, proseslər hakimiyyət üçün heç də xoş olmayan müstəviyə keçməkdədir. Daha bir nüansa diqqət yetirmək lazım gəlir. Deyəsən, vaxtilə hakimiyyətin əsas dayağı olan Yeni Azərbaycan Partiyasının istifadə müddəti başa çatır. Böyük planlarda bu partiya aparıcı rol aynılır. Son 10 il ərzində YAP cəmiyyətə təsir imkanlarını əsaslı dərəcədə itirib.

Vaxtilə "kadr yetişdirən laboratoriya" funksiyasını yerinə yetirən YAP kadr rotasiyaları zamanı olduqca minimal funksiyaya malik olur. Son icra başçısı rotasiyaları da bunu deməyə əsas verir. Artıq bu partiya Prezident Administrasiyasının bir şöbəsinə çevrilir.

Belə status kvo "yeni azərbaycanlıları" qane etmir. Odur ki, partiya yenidən öz gücünü bərpa etməyə, siyasi proseslərə dolayısı ilə deyil, birbaşa təsir etmək imkanlarına nail olmağa çalışır.

Lakin dövlət başçısına YAP-ın siyasi çəkisinin artması əlavə problemdir. Öncələrdə vurğulamışdıq ki, güclü bir təşkilatın, hətta doğma təşkilat olsa belə, iddialarını vaxtaşırı təmin etmək lazım gəlir. Əks təqdirdə, hakimiyyətə kölgə düşə bilər.

Burada bir məqama da diqqət yetirmək lazım gəlir. Yaşına və səhhətinə görə Artur Rəsizadə öz postu ilə vidualaşmalı olacaq. Əgər baş nazir dəyişikliyi həyata keçirilməsə, Nazirlər Kabinetini işlək quruma çevirmək mümkün olmayacaq.

Artıq hökumətdə işləmək həvəsində olan bircə şəxs belə qalmayıb. Belə Nazirlər Kabineti ilə nə təkamüldən, nə də islahatlardan danışmaq mümkündür. Belə gedişat isə yüksək təhsilli gənclərin iqtidardan tamamilə əl üzməsi ilə sonuclana bilər.

Dövlət başçısı isə rayonlarda harınlamış məmurların yerini dəyişmək fikrindədir. Taktika sadədir - hansı rayonlarda hökumətin dayaqları zəifdirsə, orada icra başçısı hakimiyyətin planına uyğun fəaliyyət göstərə bilmirsə, dəyişdirilir.

Belə praktika əvvəlki seçkilərdə də müşahidə edilib. Lakin araşdırmaçılar kardinal dəyişikliklər və prinsiplial islahatlar barədə deyilənlərə skeptik yanaşırlar.

Onu da nəzərə almaq lazım gəlir ki, hakimiyyətdə böhran müşahidə olunur. Sistem böhranı baş verir. Belə vəziyyətdə hakimiyyətdaxili mübarizənin gətirdiyi fonda bu və ya digər nazirləri vəzifəsindən uzaqlaşdırmaq hakimiyyətin maraqlarına cavab vermir. Hamı seçkidən sonra baş verəcək prosesləri gözləyir...

"525-ci qəzet" in baş redaktoru Rəşad Məcidin parlament seçkilərinə namizədlərlə bağlı verdiyi son açıqlamalar mediada müzakirə mövzusunda çəkilib. Baş yazar bildirib ki, Milli Məclisində (MM) çoxsaylı dövlət şirkəti rəhbərləri, ali məktəb rektorları və iş adamlarının mövcud olması qanunla qadağandır. Onun fikrinə, bu cür hallara son qoyulmalıdır. Baş yazar bu statusda olan adamların seçkilərə qatılmasını arzu edilən saymayıb.

R.Məcid daha öncə Bakıda səfərdə olan ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları üzrə Bürosunun Seçki Bölməsinin baş məsləhətçisi Riçard Lapp və məsləhətçi Radiovoe Qruçinin Azərbaycanın bir qrup KİV rəhbəri ilə görüşündə də bu məsələni qaldırmışdı. Həmin görüşdə R.Məcid Seçki Məcəlləsinin 14-cü, Azərbaycan Konstitusiyasının 85 və 89-cu maddələrinə istinad edərək, sözügedən sənədlərin dövlət orqanlarında vəzifə tutan və ödənişli əsaslarla çalışan, kommersiya və sahibkarlıqla məşğul olan şəxslərin deputat olmasını qadağan etdiyini xatırlatmışdı.

Seçkilərə start verildiyi bu günlərdə R.Məcidin yenidən bu məsələni gündəmə gətirməsi yeni müzakirələrə səbəb oldu. "Yeni Müsavat"a açıqlamasında baş yazar dedi ki, bu barədə fikirlərini bir neçə dəfə səsləndirib. ATƏT təmsilçiləri ilə görüşündə dediklərini yada salan R.Məcid həmin vaxt müzakirələrdə "Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru Bəxtiyar Sadiqovun da iştirak etdiyini və dediklərindən sonra fokusun onun üzərinə yönləndirildiyini dedi: "Bəxtiyar müəllimə dedilər ki, sən həm redaktorsan, həm millət vəkili. Mən orda da dedim ki, əslində qəzet redaktorluğu kiçik, adı

"Elə də ürəyim axmır ki, millət vəkili olum..."

Rəşad Məcid seçkilərlə bağlı son qərarını verməsə də, hücumu keçib

Rəşad Məcid

bir haldır. Amma bizdə konstitusiya və Seçki Məcəlləsi var. Dövlət qurumlarının rəhbərləri, rektorlar, bizneslə məşğul olan şəxslərin parlamentdə təmsil olunması qanunla qadağandır. İyirəm bundan əvvəl demişdim bu sözü. Həmin vaxt Mətbuat Şurasındakı həmkarlarım zarafla dedilər ki, Rəşad bunları deməklə özünə parlamentdə yer boşaldır. Amma bu zarafların içində də bir həqiqət vardı. Mən o düşüncədəyəm ki, qanunvericilik fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər digər vəzifə tutmamalı, yalnız pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmalıdır.

R.Məcid dedi ki, bu sırada daha çox ARDNŞ prezidenti Rövşən Abdullayev görünür. Belə ki,

onun millət vəkili kimi fəaliyyəti çox minimaldır. "Seçkilərə müəyyən maddi köməkliklər göstərə bilər. Amma qanun yaradıcılığında və digər məsələlərdə onun vaxtı yoxdur ki, millət vəkili fəaliyyəti ilə məşğul olsun. Belə geniş fəaliyyət olan insanların parlamentdə yer alması hüquqi və məna baxımından doğru deyil. Onun o qədər işi var ki, deputat kimi effektiv fəaliyyət göstərməsi mümkün deyil. Üstəgəl, qanunvericilik fəaliyyəti də sifirdir. Şirkət rəhbərləri də həmçinin. Dövlət şirkəti rəhbərlərindən Cavid Qurbanovun adını da bu sırada çəkmək mümkündür. Eləcə də biznes fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər".

Müsahibimizdən yaxınlaşmaqda olan parlament seçkilə-

rində iştirak edib-etməyəcəyi ilə bağlı soruşduq. Xatırladı ki, daha öncəki seçkilərdə Ağcabədidən namizədliyi qeydə alınmış və uğurlu təbliğat kampaniyası aparıb: "O zaman iqtidardan olanlar dedilər ki, bu günə qədər bu cür təbliğat aparılmayıb. 2000-ci ildə 35 yaşında daha gənc idim və diqqətçəkən təbliğat aparırdım. Sonra da alınmadı. 2005-də də namizədliyimi vermişdim, geri götürdüm. O ki qaldı budəfəki seçkiyə, elə də ürəyim axmır ki, millət vəkili olum. Əslində mən 2000-ci ildə deputat olmalıydım. İndi isə elə bir təşnə arzumu yoxdur".

R.Məcid hazırda prosesləri müşahidə etdiyini dedi. Müsahibimiz hansısa bir məqamda Ağcabədidən namizədliyini irəli sürəcəyini də istisna etmədi. Onun sözlərinə görə, normal mühit, şərait olsa namizədliyini irəli sürəcək: "Ağcabədidə çoxları elə bilir ki, mən millət vəkiliyəm. Deyirlər, biz sizi deputatımız kimi görürük. Hətta problemləri olanda da mənə müraciət edirlər. Amma hələ ki, son qərarımı verməmişəm".

R.Məcid katibi olduğu Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin (AYB) sədri Anarın bu seçkilərdə namizədliyini irəli sürmək fikri olmadığını bildirdi.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Qərblə münasibətlərdə yeni qırılma nöqtəsi - iki məhbus qadın...

Dövlət Departamentinin L.Yunus və X.İsmayilla bağlı kampaniyaya başlaması rəsmi Bakıya nə vəd edir?

Hüquq müdafiəçisi Leyla Yunus və araşdırmaçı jurnalist Xədicə İsmayilla verilən ağır cəzalar Avropa ölkələri tərəfindən birmənalı qarşılanmadı. Qərarın ardından xarici təşkilatların kəskin bəyanatları səsləndi. Hər bəyanatda Azərbaycan hakimiyyətinə açıq şəkildə etiraz notları hiss olunurdu.

Xüsusilə bəyanatlarda ABŞ təşkilatları daha fəal göründü. Hökmdən sonra Dövlət Departamentinin dünyanın müxtəlif ölkələrində həbsdə olan 20 qadının azadlığa buraxılması üçün kampaniyaya başlaması, siyahıda L.Yunus və X.İsmayilla da adlarının olması bir çox mətləblərdən xəbər verir.

Bəzi ekspertlər hesab edirlər ki, seçkilər ərəfəsində Azərbaycan və Qərb arasında əvvəllər də yaxşı olmayan münasibətlərin daha da kəskinləşməsi müsbət heç nə vəd etmir. Verilən sərbəst bəyanatların ardınca iqtidar rəsmiləri də məhkəmə qərarlarının siyasiləşdirilməsinə öz kəskin etirazlarını bildirdilər.

Leyla Yunus

Xədicə İsmayilla

Hər iki tərəfin açıqlamalarını üst-üstə qataraq aparılan "söz savaşı" nı Qərblə münasibətlərdə yeni qırılma nöqtəsi kimi də qəbul etmək olar.

"Şərq-Qərb" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Ərəstun Oruçlu hesab edir ki, X.İsmayilla hökm oxunmasının Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovun Azərbaycana səfər etdiyini gündə düşməsi təsadüf deyil: "Xədicə İsmayilla adı daim ABŞ, Qərblə bağlıdır. Ona görə də, hökm verilməsinin Ser-

gey Lavrovun səfəri ilə üst-üstə düşməsinə təsadüf hesab etmirəm. Azərbaycan hakimiyyəti konkret mesaj verir ki, Rusiyaya doğru gedir. Azərbaycan xarici kursunu müəyyənləşdirib. Bundan sonra Azərbaycan və Qərb arasında münasibətlərin hansı səviyyədə olması rəsmi Bakı üçün heç bir əhəmiyyət kəsb etmir. Dövlət Departamentinin siyasi məhbuslarla bağlı başlatdığı kampaniya ciddi qəbul olunmalıdır. Burada söhbət konkret insan hüquqları

nı müdafiə edən təşkilatlardan yox, ABŞ-in yüksək dövlət qurumlarından gedir. Siyahıda adı olan ölkələrə qarşı ABŞ-in siyasəti birmənalı olacaq. ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları Bürosunun Azərbaycana seçkiləri müşahidə etmək üçün göndərəcəyi üzvlərinin sayını azaltması təsadüf sayılmamalıdır. Çünki rəsmi Bakı seçkilərin necə keçəcəyini ehtimal edir. Reaksiyanın necə olacağı da sirr deyil. Bu baxımdan yaxın zamanlarda Qərblə Azərbaycan arasında münasibətlərin kəskinləşməsi istisna olunmur. Hətta bu gərginləşmə artan xətt üzrə gedə bilər".

Ə.Oruçlu bəyanatların hər zaman verildiyini də qeyd etdi: "Bəyanatlar ciddi addım deyil. BMT-nin ABŞ-dəki nümayəndəsi Samanta Pauerin bəyanatını ciddi saymaq olar. İkinci isə Dövlət Departamentinin başlatdığı kampaniyadır. Bu rəsmi Bakıya ciddi mesajlardır. Münasibətlərin yenidən pisləşməsi təkcə siyasi məhbuslarla bağlı deyil. Hesab edirəm ki, indiki vəziyyətdə bu şəkildə xarici siyasət seçmək yanlışdır. Çünki bir tərəfi seçəndə əks tərəfdən hər cür təzyiqlər olur. Münasibətlərin bu şəkildə pisləşməsinin hər iki qadın məhbusuna heç bir müsbət mənada təsiri olmayacaq. Bəyanat, çağırışlar mənasızdır. Xatırladı ki, Emin Milli və Adnan Hacıadə həbsdə olanda, Azərbaycan prezidentinə dəfələrlə ABŞ-in dövlət katibi Hillari Klinton, hətta Barak Obama müraciət etmişdi. Amma nəticəsi olmadı".

□ **Cavansir ABBASLI**

Kadr yerdəyişməsinin mübhəmi

Bakı, Sumqayıt və Abşeron rayonlarının icra başçıları ilə bağlı prezident sərəncamı 2001-ci ilin yanvar ayından paytaxt meriyanının rəhbəri olan Hacıbala Abutalıbovun əvəzlənməsi məsələsini də aktuallaşdırıb. Sərəncamlarda ən diqqət çəkən məqam rəhbərlik etdiyi rayonları dəyişdirilənlərin Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti postuna iddialı şəxslərin olmasıdır.

Sumqayıtın sabiq başçısı **Eldar Əzizov** bu posta ən iddialı namizəd sayılırdı. Eləcə də, iqtidarda ciddi dayaqları olan Zakir Fərəcov da Abutalıbovun yerinə şanslı namizəd hesab edilirdi. Meriyanın və eləcə də digər dövlət idarələrinin yerləşdiyi Səbəyel rayonunda düz günə-gün, on il - 2005-ci ilin sentyabr ayının 2-dən icra başçısı olan Asif Əsgərov da iddiaçılar sırasında idi. Onu Bakı meri postuna Prezident Administrasiyasındakı dəstəyi həvəsləndirirdi. A.Əsgərov iddiaçılar sırasında Abutalıbovun yeganə həmyerlisi olması ilə diqqət çəkirdi. Heç bir təyinat almayan Nəsiminin sabiq icra başçısı Nəsim Məhməliyev isə nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun kadri kimi tanınırdı. Onun da Bakının "qrada-naçalniki" postuna iddiası Ziya Məmmədovdan qaynaqlanırdı. Nəsiminin icra başçısı postundan çıxarılması təkə Məhməliyevin yüksəliş arzularının sonu deyil. Bu, həm də son aylar Z.Məmmədovun hakimiyyətdəki mövqelərinin xeyli zəiflədiyi barədə xəbərlərin təsdiqi idi.

Bu posta iddialı olduğunu gizlətməyən **Binəqədinin icra başçısı Xaləddin İsgəndərov** isə bu ilin mayında Azadlıq prospektindəki dəhşətli yanğınla elə bir oda düşüb ki, indi yalnız özünü xilas etmək barədə düşünür. Yeri gəlmişkən, ən

Növbədə Abutalıbovdur - iqtidarın seçimi kimdir?

Prezident Bakı meri uğrunda mübarizə aparan icra başçılarına yerini göstərdi, Ziya Məmmədovun kadri isə işsiz qaldı; paytaxt merinin rəqibləri sıradan çıxarılsa da, o, niyə və nədən narahatdır? Əli Əsədovun yolu açılır...

son məlumatlara görə, X.İsgəndərovun obyektində audit yoxlaması aparılır. Məlumatda deyilir ki, yoxlama təxminən bir həftədir başlayıb. X.İsgəndərovun bundan ciddi şəkildə narahat olduğu bildirir.

Bundan başqa, icra başçısının Binəqədində gördüyü abadlıq və təmir-tikinti işləri ilə bağlı da yoxlamaların başladığı iddia olunur. İcra başçısının taleyi bu yoxlamanın nəticəsindən asılı olacaq.

Prezidentin son sərəncamlarından gələn mühüm nəticə budur ki, Z.Fərəcov istisna olmaqla, prezident Bakı meriyanının sədri Ramiz Rzayevdən üzrxahlıq edilməsini xahiş edir.

Qeyd edilən yazı ilə tanışlıq onun başlığı ilə məzmunu arasında heç bir əlaqənin olmadığı və məqalənin qərəzli, böyük ehtimalla sifarişli olduğunu göstərir. Qəzetin təqribən bü-töv bir səhifəsini əhatə edən bu məqalə ümumiyyətlə Azərbaycan Beynəlxalq Bankının fəaliyyətinə həsr olunsa da, sadəcə 1 cümlədə bu bankın Lüksemburqdakı filialının müdirinin Ali Məhkəmənin sədrinin oğlu olması və Lüksemburqun ofşor zona olduğu qeyd olunmaqla, başqa hər hansı fakt gətirmədən Ramiz Rzayevin guya ki, Cahangir Hacıyevlə ofşor ortaqlığa malik olması qənaətinə gəlmək və bunu məqalənin başlığı seçmək onun məqsədli şəkildə yazıldığını qətiyyətlə etmək üçün şübhə yeri qoymur.

Biz heç bir fakta söykənməyən bu məqaləyə "Yeni Müsavat" qəzetində rəsmi qaydada təkzib verilməsini və Ali Məhkəmənin

Lüksemburq yazısına üç ünvandan təkzib

Ali Məhkəmənin mətbuat xidməti: "Ramiz Rzayevlə bağlı yazılanlar böhtandır"

ABB-nin Lüksemburq nümayəndəliyinin rəhbəri Cahangir Rzayev:

"Beynəlxalq Bankın Lüksemburq filialı yoxdur"

Beynəlxalq Bankın mətbuat xidmətinin rəhbəri Yadigar Cəfərli:

"Nümayəndəlik yalnız Bankın mənafeələrini xaricdə təmsil və müdafiə edir"

"Yeni Müsavat"ın 3 sentyabr, 2015-ci il tarixli sayında "Cahangir Hacıyevlə Ramiz Rzayevin ofşor ortaqlığı - şok iddia" başlıqlı yazı dərc olunub. Yazıda Azərbaycan Beynəlxalq Bankının (ABB) Moskva və Lüksemburq filiallarında maxinasiaların aparılmasından bəhs edilir. Həmçinin Lüksemburq filialının müdirinin Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevin oğlu olduğu bildirilir.

Məqalə ictimailəşdikdən sonra qarşı tərəfdən reaksiya gəlib. Yazıda adı keçən Cahangir Rzayev (Ramiz Rzayevin oğlu) redaksiyanın elektron ünvanına təkzib yollayıb. Yazı çapa hazırlanarkən C.Rzayevlə əlaqə saxlamaq mümkün olmadığından onun mövqeyini öyrənməmişdik.

Həmin təkzibi olduğu kimi təqdim edirik:

"Haqqımda "Yeni Müsavat" qəzetinin 3 sentyabr, 2015-ci il tarixli sayında dərc edilmiş qərəzli və böhtan xarakterli məqaləyə cavab olaraq bildirim ki, Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Lüksemburqda filialı heç vaxt olmayıb və yoxdur. Yalnız 21 yanvar 2008-ci il tarixində ABB-nin Lüksemburqda nümayəndəliyi yaranıb və nə bank,

nə də ki maliyyə xidməti göstərməyib. Bank və maliyyə xidmətlərinin göstərilməsi üçün Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Lüksemburq nümayəndəliyinin lisenziyası olmayıb və bu cür bank lisenziyasını əldə etmək üçün Lüksemburq Maliyyə Nazirliyinə ABB tərəfindən heç bir zaman müraciət olunmayıb.

Nəzərinizə çatdırıram ki, Lüksemburq Böyük Hersoqluğunun qanunvericiliyinə görə, bank və maliyyə xidmətləri göstərmək üçün istənilən bir maliyyə institutu üçün bank lisenziyasının alınması ilkin şərtidir. Bank lisenziyası olmadan maliyyə və bank xidmətləri göstərmək Lüksemburq qanunvericiliyinə görə cinayət hesab olunur. Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Lüksemburq Böyük

Yadigar Cəfərli

Hersoqluğunda nə törəmə bank, nə filial, nə də ki başqa cür bank və maliyyə xidmətləri göstərə bilən bir qurumu olmayıb. ABB Lüksemburq nümayəndəliyi yalnız ABB haqqında məlumat və informasiya verməsi ilə məşğul olub, Lüksemburq maliyyə və biznes qurumları üçün əlaqələndirici qurum kimi fəaliyyət göstərib."

Növbəti təkzib-bəyanat isə redaksiyanın poçtuna Ali Məhkəmənin mətbuat xidmətindən daxil olub. Bəyanatı olduğu kimi dərc edirik:

"Ali Məhkəmənin mətbuat xidmətinin bəyanatı

Ali Məhkəmənin Mətbuat Xidməti "Yeni Müsavat" qəzetinin 3 sentyabr 2015-ci il tarixli

hər İcra Hakimiyyətinin fəaliyyətinin ciddi nöqsanlar da aşkarlayıb.

Son illər meriyanın səlahiyyətləri artırılsa da, Abutalıbov əvvəlki qədər fəal deyil, səlahiyyətləri prezidentin iqtisadi məsələlər üzrə müşaviri Əli Əsədov arasında bölüşdürülüb. Bakıdakı tikintilərə bağlı qərar vermək səlahiyyətlərində də əsas ağırlıq Ə.Əsədovdadır. Bu posta indi ən real namizədlərdən biri də prezidentin iqtisadi məsələlər üzrə köməkçisi, Prezident Administrasiyası rəhbərinin müavini Əli Əsədov hesab olunur. Hazırda paytaxt təsərrüfatının idarə olunmasına nəzarət bir-başına Ə.Əsədovun kurasiasındadır. Paytaxtın mərkəzində dövlət sifarişli tikintilərinə həyata keçirilməsinin birbaşa o, rəhbərlik edir. İddiaçıların "yerləşdirilməsindən" sonra mer postu uğrunda rəqabətdə Ə.Əsədova rəqib faktiki qalmayıb. O da maraqlıdır ki, Ə.Əsədov meriya postu uğrunda mübarizədə adı keçənlərin bəzilərindən fərqli olaraq əyalətdə deyil, Bakıda doğulub və birbaşa prezidentə yaxın şəxs sayılır.

Ə.Əsədov Moskva Xalq Təsərrüfatı İnstitutunu bitirib. 1995-2000-ci illərdə Milli Məclisin deputatı olub. 1998-ci ildən Azərbaycan prezidentinin iqtisadi məsələlər üzrə köməkçisi, 2012-ci ildən isə Prezident Administrasiyası rəhbərinin müavini təyin edilib. Korupsiyaya, siyasi qalmaqallara adı bulaşmayıb, ictimai rəyde neqativləri yoxdur və hakimiyyət komandasındakı "usta texnoloqlar"dan hesab olunur.

Ehtimal etmək olar ki, Bakı meriyanı uğrunda mübarizədə iqtidar böyük ölçüdə seçimin etmiş sayılır və Abutalıbovun narahatlığının əsl səbəbi də budur.

**Növbədə Abutalıbovdur...
□ "Yeni Müsavat"**

sədri Ramiz Rzayevdən üzrxahlıq edilməsini xahiş edirik".

Beynəlxalq Bankdan da mövzuya dair redaksiyaya təkzib gəlib.

Bankın mətbuat xidmətinin rəhbəri Yadigar Cəfərli qəzetimizə açıqlamasında Beynəlxalq Bankın Lüksemburqda filialının deyil, nümayəndəliyinin fəaliyyət göstərdiyini bildirib. Onun sözlərinə görə, "Banklar haqqında" Azərbaycan Respublikası qanununa görə, bankın nümayəndəliyinin bank fəaliyyəti ilə məşğul olmaq, eləcə də hər hansı maliyyə əməliyyatları aparmaq hüququ yoxdur: "Nümayəndəlik yalnız Bankın mənafeələrini xaricdə təmsil və müdafiə edən, yeni xarici partnyorlarla danışıqların aparılması, tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması və s. bu kimi vəzifələri yerinə yetirən bölmədir. Ona görə də Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Lüksemburq nümayəndəliyi barədə irəli sürülən iddiaların heç bir əsası yoxdur".

Həmin nümayəndəliyin rəhbəri olan Cahangir Rzayevə gəlincə isə, Y.Cəfərli onun Azərbaycan Beynəlxalq Bankında uzun müddətdən bəri çalışdığını, peşəkar bank işçisi olduğunu və məqalədə qeyd edilmiş şirkətlər və əməliyyatlarla hər hansı bir əlaqəsinin olmadığını bildirib".

Seçkiləri iki partiya boykot edəcək

AXCP və ALP-nin seçkiyə getməyəcəyi qətiləşir

Seçki kampaniyasının başlanmasından bir həftəyə yaxın vaxt keçir. Artıq az-çox üzde olan siyasi partiyaların əksəriyyəti seçkidə iştirak edirlər. Belə ki, onlar deputatlığa namizədlərinin siyahılarını açıqlayırlar, MSK-ya səlahiyyətli nümayəndələr təqdim edirlər. AXCP və Liberal Partiyası istisna olmaqla tanınmış partiyaların hamısı seçkiyə qatılıb. Liberal Partiyası hələlik susur və hansı addımı atacağı böllü deyil. AXCP-nin isə sədrinin və rəhbərliyinin açıqlamalarından belə qənaətə gəlmək olar ki, onlar seçkidə iştirak etmək fikrində deyillər. Boykot barədə rəsmi qərarları olmasa da boykota kökləniblər.

Seçkidə iştirak edən aparıcı müxalifət partiyası olan Müsavatın başqanı Arif Hacıli bildirib ki, qeyri-bərabər də olsa, iki aylıq seçki kampaniyası müddətində siyasi fəaliyyət üçün imkanlar var. Müsavat Partiyası bu imkanlardan yararlanmalı, parlament seçkilərində iştirak etməlidir: "Kifayət qədər səs almaq imkanı olan partiya üzvləri seçkilərdə iştirak etməli və cəmiyyətə partiyasının məqsəd və məramlarını çatdırmalıdır. Müsavat Partiyası rəhbərliyinin Milli Məclisə daxil olacağı barədə illüziyalara malik deyilik. Seçkidə iki məqsədlə iştirak edəcəyik. Birinci, ölkədəki siyasi vəziyyətin dəyişməsinə çalışacağıq, ikincisi, bu seçki kampaniyasından da partiyamızın məqsədlərinin cəmiyyətinə çatdırılması üçün istifadə edəcəyik. Seçkilərin yola verilməsinə imkan verməyəcəyik, Avropa İnsan Haqları Məhkəməsi vasitəsilə hüquqlarımızın bir qismini bərpa edəcəyik".

Seçkidə iştirak edən ADP-nin sədri Sərdar Cəlaloğlu isə bildirdi ki, "Siyasi partiyalar haqqında" Qanuna görə, partiya üzvlərinin hüquqlarını hər hansı bir ad altında məhdudlaşdırmaq olmaz. O cümlədən də partiya qərar verib üzvlərini aktiv şəkildə boykota çağırma bilməz. İkincisi, Seçki Məcəlləsinə görə, vətəndaşların seçkidən yayındırılması inzibati qanun pozuntusu hesab olunur. Ona görə də, heç kəs açıq şəkildə və qərarla seçkini boykot edə bilməz: "Sadəcə olaraq partiya seçkiyə getməyi məqsəduyğun hesab etməyə bilər. Konkret olaraq AXCP-nin seçki siyasəti bəllidir. Məsələn, ölkənin bütün müxalifəti seçkini boykot etdiyi dövrlərdə Əli Kərimlinin rəhbərliyi altında AXCP dəfələrlə seçkiyə gedib və 5-6 mandat əldə edib. Odur ki, AXCP-nin özünəməxsus seçki yolu var. Bütün partiyalar boykot edəndə AXCP seçkilərə gedirdi. İndi hamı seçkiyə gedir, AXCP isə getməməklə bağlı mövqə ifadə edir. Bu, Əli Kərimli və onun rəhbərlik etdiyi qrupun xüsusi davranışdır. Bəlkə də, hamıdan fərqlənmək üçün. Seçkini boykot etmək iddiasına düşənlər keçmiş təcrübələri xatırlasınlar. Onda görəcəklər ki, boykot taktikası ilə Azərbaycanda demokratiyaya xidmət etmək mümkün deyil".

□ Etibar SEYİDAĞA

Mitingsiz seçki kampaniyası

Partiyalar təbliğat-təşviqat dövrünü gözləyir

Azərbaycanda seçki ilə olmasına baxmayaraq artıq xeyli müddətdir ki, heç bir siyasi qüvvə tərəfindən mitinq keçirilmir. Artıq seçki kampaniyasıdır seçkidə iştirak edən müxalif qüvvələrin qarşısındakı iki ay ərzində mitinq keçirmək planının olub-olmadığını araşdırdıq.

Müsavat Partiyasının Divan üzvü İkrəm İsrəfil bildirdi ki, Müsavat Partiyası seçki kampaniyası çərçivəsində təbliğat mitinqləri və ya başqa konkret məsələyə, probleme görə mitinqlər keçirə bilər. Hazırda partiyada namizədlərin irəli sürülməsi mərhələsi olduğundan, mitinq məsələsi müzakirə mövzusu deyil. Hər halda partiya Divanının toplantılarında müzakirə olunacaq və müvafiq qərarlar qəbul olunacaq.

"Azadlıq 2015" seçki blokunun təsisçilərindən olan Azadlıq Partiyasının sədri Əhməd Oruc isə bildirdi ki, təbliğat-təşviqat kampaniyası zamanı blokun seçicilərlə görüş üçün təşviqat mitinq keçirməsi istisna deyil. Hazırda isə blokda mitinq məsələsi müzakirə olunmur. Çünki seçki ilə bağlı görülməli olan çox işlər var və həmin işlərin reallaşdırılması istiqamətində addımlar atılır.

AMİP sədri Yusif Bağırzadə də dedi ki, hazırda partiyamızın gündəmində mitinq keçirmək məsələsi yoxdur. Gündəmdə namizədlərin irəli sürülməsi, sənədlərin, səlahiyyətli nümayəndələrin hazırlanması kimi mühüm işlər var. Təbliğat-təşviqat mərhələsində isə kütləvi görüşlərin təşkili mümkündür.

□ E. SEYİDAĞA

"Exit-poll"dan dünya ölkələrinin əksəriyyətində, o cümlədən Azərbaycanda geniş istifadə olunur. 2004-cü ildə bələdiyyə seçkiləri ilə bağlı ölkəmizdə ilk dəfə tətbiq olunan bu seçki elementindən, bu ilin parlament seçkilərində istifadə olunub-olunmayacağı hələ də suallar doğurur.

Qeyd edək ki, ilk dəfə bu seçki elementinin ölkəmizdə tətbiq olunması seçkilərə olan ümidləri artırdı. Amma sonradan xalq arasında yenidən ümitsizlik yarandı. Buna səbəb də "exit-poll"dakı nəticələrin saxtalaşdırılması iddialarının meydana çıxması oldu.

Seçkilərdə "exit-poll" aparan şəxslərdən olan politoloq Hikmət Hacızadə bu sistemdən istifadə olunmasını artıq mənasız hesab edir: "İşləmək üçün heç bir imkanımız yoxdur. Təşkilatımızı bağlayıblar. Artıq "exit-poll"un mənası yoxdur. Seçkilərin nəticəsi əvvəlcədən bəllidir. Bu seçki sistemini o zaman keçirirlər ki, kiçik şübhələr olsun. Burada açıq şəkildə siyahı ilə seçki keçirirlər. Ola bilsin ki, qarşıdan gələn seçkilərdə istifadə olunsun. Amma onun faydası yoxdur. Hakimiyyət heç kəsin sözlərinə məhəl qoymur. Son ümidləri kimi "exit-poll"a inanırdılar. Bu saman çöpündən yapışmağa bənzəyir. Hesab edirlər ki, kimlərsə onların yerinə hansısa məsələni həll edəcək".

"Hüquq və İnkişaf" İctimai Birliyinin sədri, seçkilərlə bağlı verdiyi hesabat

Parlament seçkilərində "exit-poll" nəyi dəyişəcək?

Hikmət Hacızadə: "Seçkilərin nəticəsi əvvəlcədən bəllidir"

larla tez-tez gündəmə gələn

Hafiz Həsənov builki seçkilərdə müşahidə aparacaq təşkilatlardan söz açdı: "Seçkilərlə bağlı monitorinq əvvəllər bir sıra QHT-lər Seçkilərin Monitorinqi və Demokratiyanın Tədrisi Mərkəzinin əsasında aparırdılar. Aydın ki, hazırda bunu həyata keçirmək mümkün deyil. Hiss olunur ki, müəyyən QHT-lər tərəfindən seçki maarifçiliyi və başqa istiqamətlərdə müəyyən işlər görülməkdir. Demokratik Təşəbbüslər İnstitutunu nəzərdə tutaram. Bu təşkilat da hələ qeydiyyatdan keçməyib. Seçkilərin beynəlxalq müşahidəçilər səviyyəsində aparılması, ATƏT-in De-

Hafiz Həsənov: "Exit-poll" daha çox parlament seçkiləri üçün xarakterlidir"

mokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları Bürosu geniş müşahidə korpusu ilə seçkiləri müşahidə edəcək. Eyni zamanda, Avropa Şurası Parlament Assambleyası tərəfindən də müşahidələr aparılması barədə müzakirələr gedir. Bu artıq gözləniləndir. "Exit-poll" məsələsinə gəlincə, deyə bilərəm ki, bu məsələ problemlidir. 2013-cü il seçkilərində təşkilatımız tərəfindən MSK-nın "exit-poll"un keçirilməsi təlimatı ilə bağlı məhkəmə mübahisəsi açmışdıq. Əsas tələbimiz o idi ki, MSK-nın təlimatı seçki qanunvericiliyinə ziddir. Təlimatdan aydın olurdu ki, seçki təcrübəsi olan təşkilatlar yalnız moni-

torinq apara bilərlər. Çoxlu sənədlər tələb olunurdu. Çox təəssüflər olsun ki, təlimatların yoxlanılması ilə bağlı tələbimiz qəbul olunmadı".

Seçki mütəxəssisi "exit-poll"u həyata keçirən müstəqil təşkilatlar görmədiyini bildirdi: "Yenə də həmin tələblər qalır. Yalnız təcrübəsi olan təşkilatların monitorinq aparmaları tələbini nəzərdə tutaram. Xarici təşkilatlar yerli qurumlarla birlikdə "exit-poll" apara bilərlər. Açıq önəmli nəşə gözləmirəm. Amma seçkilərin müşahidə edilməsi çox vacibdir. Amma "exit-poll"dan əvvəlki seçkilər kimi geniş şəkildə istifadə ediləcəyini gözləmirəm. Beynəlxalq seçki təcrübəsi göstərir ki, "exit-poll" daha çox parlament seçkiləri üçün xarakterlidir. Hesab edirəm ki, MSK-nın qoyduğu tələblər aradan qaldırılmalıdır. Bu seçkilərə olan münasibətdə yalnız müsbət imiclər verə bilər. Əvvəllər biz seçkilərdə daha çox hüquq yardımları ilə bağlı layihələr həyata keçirirdik. İndi də bu istiqamətdə müəyyən fəaliyyətimiz var. Amma konkret seçkilərlə bağlı layihələrimiz yoxdur. Amma insanlara çalışdıqca, seçkilərdə hüquq yardım etməyi nəzərdə tuturuq".

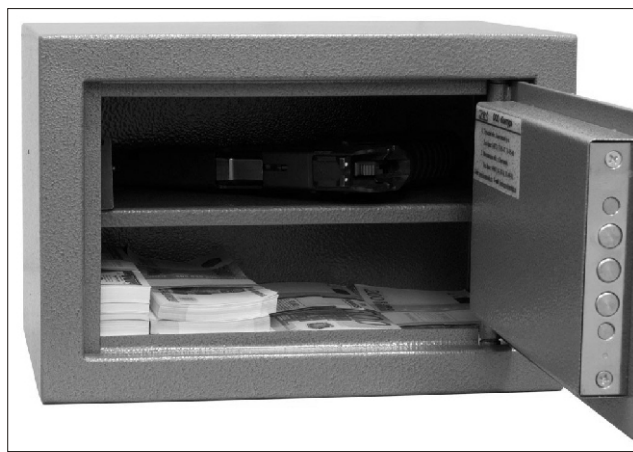
□ Cavanşir ABBASLI

Müxalifətin "kassirləri" ...

Partiyaların maliyyə işlərinə kim baxır?

Ölkədə parlament seçkilərinə artıq start verilib. Bu səbəbdən də seçkidə iştirak edəcək partiyalar öz maliyyə işlərinə nəzər salmalıdırlar. Çünki qarşıdan gələn təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində partiyalara müəyyən maliyyə vəsaitləri lazım olacaq. YAP-da bu işə sədr müavini Siyavuş Novruzova tapşırıb. Bəs, müxalifət partiyalarında bu məsul iş kimlərə həvalə olunub?

Seçkilərdə iştirak edəcək Müsavat Partiyasının başqan müavini Gülağa Aslanlı mövzu ilə bağlı sualımıza belə cavab verdi: "Müsavat Partiyasında maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndə Kərimxan Zeynalov müəyyənləşdirilib. Hal-hazırda o müvafiq sənədləri Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim etmək üçün aparıb. Onun səlahiyyəti təsdiq edildikdən sonra bu məsələlərə bağlı cavab verə bilər".

G. Aslanlı bildirib ki, partiyamızın təbliğat-təşviqat kampaniyası dövründə əlavə maliyyə qaynağı olmayacaq:

"Hər bir namizəd seçki kampaniyası üçün maliyyə tapmaq məsələsini öz öhdəsinə götürüb. Partiyamızın dövlət tərəfindən maliyyələşməsi yoxdur. Ayrıca bir maliyyə mənbəyimiz də həmçinin..."

KXCP sədrinin müavini Xəzər Teyyublu bildirib ki, partiya "Azadlıq-2015" seçki blokunda təmsil olunduğu üçün seçki ərəfəsində maliyyə işləri ilə bağlı məsələyə blokda iştirak edən partiyaların birgə təyin etdikləri şəxs baxacaq: "Azadlıq-2015" seçki blokunda hazırda bu məsələ ilə bağlı səlahiyyətli nümayəndələr təsdiqlənir.

Eyni zamanda, namizədlərimizin sənədləri hazırlanaraq, dairələrə göndəriləcək. Blokun maliyyə üzrə də səlahiyyətli nümayəndəsi olacaq. Ancaq maliyyə işi namizədlərin daxili imkanları çərçivəsində olacağına, hər kəs təbliğatını şəxsi hesabı vasitəsi ilə edəcək. Ümumiyyətlə, maliyyə məsələsi müxalifət partiyaları üçün çox çətindir".

X. Teyyubi bildirib ki, adi günlərdə onların maliyyə işlərinə baxmaq üçün xüsusi şəxs təyin olunmayıb:

"Çünki bizim partiyamızın maliyyə göstəriciləri sıfırıdır. Partiya üzvlərimiz işsizdir".

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu isə bildirdi ki, parlament seçkiləri ilə bağlı maliyyə işlərinə baxan şəxsi hələ təyin etməyiblər: "Bu həftə partiya daxilində toplantımız olacaq, orada müəyyənləşdirəcəyik. Ümumiyyətlə isə partiyamızın maliyyə işlərinə Zakir Hüseynov baxır".

□ Əli RAİS

Noyabrın 1-də keçiriləcək parlament seçkisində bir namizədin üzvlüyünün iki partiyadan irəli sürüldüyünə rast gəlinib. Belə ki, vəkil Əlayif Həsənov həm Respublikaçı Alternativ Hərəkatı (REAL), həm də Ədalət Partiyası tərəfindən 92 sayılı Zər-dab-Ucar Seçki Dairəsindən namizəd irəli sürüb.

Əlayif Həsənov

yəcəksə, problem yoxdur, biz onun adını siyahıdan çıxara bilərik. Ədalət Partiyasından bizimlə bağlı deyilənlərə gəlin-cə, namizədlə, Əlayif Həsənovla bağlı problemləri varsa özləri həll eləsinlər. Əlayif bəyin adını biz siyahıya zorla daxil etməmişik, o, özü xahiş elədi biz də hörmət etdiyimiz şəxs olduğu üçün dedik ki, 92 sayılı dairədən namizəd vermərik sizin namizədliyinizi dəstəkləyərək".

İnqilab, yoxsa seçki?

Aysel ƏLİZADƏ

S seçkinin bəlkə başqa xalqlar üçün nəsə ayrı bir anlamı var. Ancaq Azərbaycan xalqı seçkiyə inanmır. Əslində çox şeyə inanmır. M.F.Axundov "Dərviş Məstəli Şah" da avropalılarla bizim fərqlimizi verib. Hətəm xan Ağa deyir: "Biz hər zədə inanırıq, firənglər (avropalılar) heşzadə inanmır". Axundov bu tutuşdurmayla xalqın avamlığına, savadsızlığına işarə edirdi. Dünyagörüşü zəngin olan xalqları inandırmaq çətindi...

On illərlə davam edən ədalətsizlik, saxtakarlıq Azərbaycan insanında dərin boşluq yaratdı - çox şeyə inam öldü. Proses davam edir - səhiyyəyə, təhsilə, ti-kintiyə inanmırıq. Yeni binalardan, yeni üzülklərdən başımız aç çəkmədi. Polisə inanırıq? Məhkəmələrə necə? Hakimlərin ədalətli qərar verəcəyinə?..

Bir xalqı bu qədər inamsız görmək kimə xoşdu, bilmirəm. Bildiyim bir şey var: bu, gerçək faciədi - milli faciə.

Yalnız bu inamsızlıq Axundovun nəzərdə tutduğu deyil. Fransız yazarı Anatol Fransın "Krenkebil" hekayəsində olduğu kimi, heçnəyin üstündə həbs olunan qoca göyertisatanın inamsızlığı kimidi. Haqqı tapdanan Krenkebil azadlığa çıxdandan sonra insanların ona tənəli münasibətini görür və hər şeyə inamı itir - dövlətə, adamlara, doğrulara. Bu inamsızlıq onu öldürür.

Noyabrın 1-i Azərbaycanda parlament seçkiləri keçiriləcək. Bu günlər yazar marağıyla insanlardan seçki ilə bağlı fikirlərini öyrəndim. Müxtəlif rayonlardan olan seçicilərdən deputatlarının kimliyini soruşdum.

Adamlar millət vəkllərini tanıyırlar.

Adamlar demokratik seçki olacağına inanmırlar.

Demokratik seçki seçicinin haqqı deməkdi.

Seçici isə millətdi. O millət ki, onun vəkili olmaq üçün kimse bütün vasitələrə əl atır. Necə ola bilər ki, bir yerin rəhbərisən, səni orda tanıyırlar? Burda artıq məsuliyyəti xalqın üzərinə yıxmaq, "cahildi, passivdi" demək olmur. Ən savadlısı da, ən sadə adamı da tanımır deputatını. Seçici deputatını tanımırsa, bu, təkce deputatın işləmədiyinə görə deyil, həm də seçicinin ona səs vermədiyinə görədir. Çünki gerçəkdən seçilən millət vəkili tanınır, işləməyə, insanların etimadını doğrulatmağa çalışır. Buna məcburdu. Əks halda seçici ona "səni mən bu yere gətirdim" deyə bilər. Növbəti dəfə onu seçməz.

Çörçil seçkini uduzanda "İngilis xalqı öz seçimini etdi. Mən bütün həyatım boyu bunun üçün çalışmışam" demişdi.

Bizim gənc ölkə kimi çox yanlışlarımız oldu. Maddi-mənəvi planda çoxlu itki verdik. Dəyərli adamların, fantastik pulların qədrini bilmədik, qorumadıq.

Hər kəsə Azərbaycanın böyük problemləri bellidi.

İndi "kim nəyi düz etmədi" sualının zamanı deyil. İndi "kim nə edə bilər?" sualının zamanıdır. İnsanları ədalətə inandırmaq, Azərbaycan xalqının özünə güvənini qaytarmaq, can verən ümidlərini diriltmək zamanıdır. Ölkənin yeni nəfəsə, yeni beyinlərə, aydın, sağlam, bəşəri düşüncəyə ehtiyacı var. Bu seçkilərdən hamımız birlikdə - hakimiyyət, xalq, müxalifət, ictimaiyyət, media, seçilənlər, seçənlər olaraq ləyaqətlə çıxmalıyıq.

Niyə seçkiyə gedirik? Niyə əksər dairələrdə nəticələrin saxtalaşdırılacağını bilib-bilə namizədliyimizi veririk? Bu ölkənin yalnız seçkilərlə dəyişməsinə istədiyimizdən. Seçki ilə baş verən dəyişikliyin, proqresin alternativini inqilabdı. Biz inqilab istəmirik. Çünki nəticəsindən asılı olmayaraq inqilab ölüm və kaos deməkdi.

Bu şərtlərdə seçkiyə qatılmaq əslində həm də fədakarlıqdı. Bu fədakarlığa gedən hər kəsə uğurlu nəticə arzu edirik. Biz bu yolu seçirik. Siz də Seçin...

REAL-la Ədalət Partiyası arasında namizəd qalmaqalı

DSK üzvü Əlayif Həsənovun adı iki qurumun deputatlığa namizədlər siyahısında

Qeyd edək ki, Əlayif Həsənov Ədalət Partiyası tərəfindən 92 sayılı Dairə Seçki Komissiyasına üzv təqdim edilib və hazırda o, sözügedən DSK-nın üzvü kimi fəaliyyət göstərir. REAL-ın Ə.Həsənovun adını özünün deputatlığa namizədləri siyahısına daxil etməsi isə Ədalət Partiyasının etirazına səbəb olub.

Aznews.az-a açıqlama verən Ədalət Partiyasının sədr müavini Mütəllib Rəhimli Əlayif Həsənovun onların partiyasından namizəd olacağını deyib: "Mən şəxsən Əlayif bəyin özü ilə danışmışam. O deyilənləri təkzib edir. Əlayif bəy bu informasiyanın həqiqətə uyğun olmadığını deyir. O, Ədalət Partiyasından namizəd olacaq. Ümumiyyətlə, REAL ilə bağlı məsələlər müzakirə olunmayıb. Ola bilər ki, hərəkatda hansısa anlaşılmaqlar olub. Mən belə dəyərləndirirəm. Əlayif bəyin adı Ədalət Partiyasının siyahısında olacaq".

Ədalət Partiyasının Mərkəzi Təftiş Komissiyasının sədri Ayaz Əfəndiyev isə moderator.az-a açıqlamasında daha sərt danışdı: "Söz var, deyirlər: Filankəs hər saqqaldan bir tük çəkib özünə saqqal düzəltdi. İndi Real Hərəkatı da cəmiyyətdə, xüsusilə də öz himayədarlarının gözüne böyük qüvvə görünmək üçün Ədalət Partiyasının kadrlarına göz dikib. Əlayif Həsənovun intellektual

səviyyəsi, istərsə də REAL-ın xarici və daxili auditoriyaya özünü ciddi qurum kimi göstərmək istəyi bu cür addım atmağı şərtləndirib. Bilirsiniz ki, bu yaxınlarda İngiltərə səfirliyində bəzi müxalifət qüvvələrlə görüş keçirilirdi. Görüşə AXCP, Müsavat partiyaları ilə yanaşı, REAL Hərəkatı da dəvət olunmuşdu. Görünür, REAL Hərəkatının onlara bəslənən ümidi doğrultmaq üçün real müxalifət gücünə ehtiyacı var. Məhz bu ehtiyac onu bu yaxınlarda Müsavat Partiyası ilə əməkdaşlığa, ittifaq yaratmağa sövq etdiyi kimi, həm də digər siyasi qurumların kadr potensialından faydalanması zərurətinə də yol açır. Çünki ciddi görünmək istəyən bütün ictimai siyasi qurumlar 125 seçki dairəsindən deputatlığa ən layiqli namizədi çıxarmağa çalışır və REAL-ın bu canfəşanlıqını anlamaq çətin deyil. Biz Ədalət

Partiyası olaraq üzvlərimizə verilən bu dəyəri yüksək qiymətləndiririk. Hesab edirik ki, REAL və digər siyasi qurumlar partiya üzvlərini parlament seçkilərində dəstəkləmək hüququna malikdirlər. Amma həmin namizədlərin bizim siyahımızda olduqlarını unutmada-nə"

REAL hərəkatının idarə Heyətinin üzvü Erkin Qədirli isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirib ki, əslində Əlayif Həsənov REAL-ın üzvü deyil, sadəcə REAL onu dəstəklədiyi namizəd kimi siyahıya qeyd etdiyi kimi, həm də digər siyasi qurumların kadr potensialından faydalanması zərurətinə də yol açır. Çünki ciddi görünmək istəyən bütün ictimai siyasi qurumlar 125 seçki dairəsindən deputatlığa ən layiqli namizədi çıxarmağa çalışır və REAL-ın bu canfəşanlıqını anlamaq çətin deyil. Biz Ədalət

Yaranmış duruma aydınlıq gətirmək üçün Əlayif Həsənovun özü ilə əlaqə saxladıq. Ə.Həsənov bildirdi ki, Ədalət Partiyasına da, REAL-a da hörmətlə yanaşır. Lakin o, hazırda 92 sayılı DSK-nın üzvüdür və deputatlığa namizədliyini irəli sürmək barədə qəti qərara gəlməyib, DSK üzvlüyündən xaric olunmaq üçün da ərizə yazmayıb: "Mən hələ prosesi izləyirəm və dəyərləndirmə aparıram. Mənim Ədalət Partiyası və REAL-la yaxşı münasibətlərim var. Belə görünür ki, adımın namizədlər siyahısına daxil edilməsi onlar tərəfindən bir az tələskənlik olub. Onlarla ümumi danışmaq aparmışam və bildirmişəm ki, namizədliyimi verib-verməyəcəyim barədə düşünürəm. Qərar veriblərsə, onlara hörmətlə yanaşacağam. Hələlik mən DSK-nın üzvüyəm".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Akif Nağıdan erməni şahmatçığına nifrətli müraciət

Bu ilin 10 sentyabrında Bakıda şahmat üzrə dünya kuboku start götürəcək. Həmin yarışda iştirak edəcək məşhur erməni şahmatçısı Levon Aronyan bir neçə gün öncə bu barədə danışdı. Aronyan deyib ki, bir həftə sonra Bakıya uçaçaq.

Azərbaycanla onun ölkəsi arasındakı münasibətlərə toxunan erməni şahmatçısı hiyləgər gedib edərək vəziyyətdən sadəcə təəssüfünü ifadə edib: "Təəssüf ki, biz şahmatçılar üçün ölkələr arasındakı münasibətlərin həllinə yardım etmək çətindir. Ancaq musiqilər, müxtəlif yaradıcı sənət nümayəndələri Azərbaycana sülhməramlı kimi gəlirlər, mən də onlardan nümunə götürəcəm.

Qonşu ölkəyə hörmət ediyimi göstərməyə, ən yaxşı oyu-

"Səni burada heç kəs gözləmir"

Levon Aronyan

numu nümayiş etdirməyə və yerli azarkeşləri sevindirməyə çalışacağam".

Erməni idmançının gözlənilən gəlişi və dedikləri isə birmənəli qəbul olunmayıb. **Qara-**

bağ Azadlıq Təşkilatının (QAT) sədri Akif Nağı Levon Aronyana müraciət edib. "Müsavat.com"-a daxil olan müraciətdə deyilir: "Əgər sən doğrudan da xoş niyyətli idmançı ol-

saydın, bu günə qədər Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçı hərəkatlarını, terror aktlarını, minlərlə insanı, o cümlədən uşaqları, qadınları qətlə yetirməsini pisləyər, işğalçı Ermənistanın bayrağı altında çıxışlardan imtina edər, terrorçu və uşaq qatili Serj Sərkisyan və digər hərbi canilərdən təcridlər, mükafatlar qəbul etməzdin". **A.Nağı erməni şahmatçığına yazıb ki, sən Azərbaycana idmançı kimi deyil, işğalçı rejimin təbliğatçısı kimi gəlmək istəyir, Ermənistanın hərbi cinayətlərinə bəraət qazandıрмаğa, dünya birliyinin diqqətini erməni cinayətlərindən yayındırmağa, guya ermənilərin "sülhpərvər" olması ilə bağlı yalançı rəy formalaşdırmağa çalışırsan:** "Bununla da işğalçı Ermənistanın cinayətlərinə şərik olduğununu nümayiş etdirirsən. Ona görə də sənə burada, bizim ölkəmizdə yer yoxdur, səni burada heç kəs gözləmir. Biz sənə və sənəin təmsil etdiyin işğalçı, terrorçu rejimə nifrət edirik. Bu nifrət torpaqlarımızdan, Qarabağımızdan rədd olub gedən gününüzə qədər davam edəcəkdir".

□ **Cauid TURAN**

Əlzaman müəllimə azadlıq!

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

(2-ci hissə)

"-Və sən inanırsan? - Mavi Saqqal ona qışqırdı. - Sən bu yaramaza inanırsan? O-o! İstəyirsən mən onu it kimi gəbərdim? İstəyirsən? Mən ondan bifşteks qayıram! Mən onu xıncım-xıncım eləyərem!"

(Anton Çexov, "Uzunboğaz çəkmələr")

Hörmətli oxucuların saysız-hesabsız xahişlərini, məktub və teleqramlarını, telefon zənglərini (hətta bir neçə adam qapıya gəlmişdi) nəzərə alaraq Əlzaman müəllimin əhvalatının ardını yazıram.

Keçən seriyanı qaçırdanlar və ilk dəfə ekrana yaxın oturanlar üçün qısa özətini yazım. Hadisə Masallının Qarğalıq sovetliyinə daxil olan Kürdəbaz kəndində baş vermişdir. Həmin məktəbin keçmiş direktoru Ərzuman müəllimin oğlu Valeh müəllim dükən işlətdiyi yerdə indiki məktəb direktoru Əlzaman müəllim maşını həmin dükənin qabağında saxlamışdır. Fürsətdən istifadə edən Valeh müəllim Əlzaman müəllimden hipotenuzanın kvadratı ilə katetlərin kvadratı cəminin neçəyə bərabər olduğunu soruşmuşdur.

Əlbəttə, zarafat edirəm, bizim şagirdlər heç zaman belə təbiiyəsiz sual verməz. Valeh müəllim direktora belə deyir: "Keçən dəfə maşını üstümə sürdün, az qaldın mənə öldürəsən". Direktor isə deyir: "Sən hələ mənə de görüm Əhəmənilər dövlətinin paytaxtı hara olmuşdur?". Bu da zarafatdır, direktor demişdir... Bax, bu yerdə 1-ci hissəni saxlamışdıq, indi davam edək.

Əlzaman müəllim Valehin üstünə yeriyərək deyir: "Yaxşı eləmişəm, sizin üstünüzdə tank sürəcəyəm, dükənizi dağıdacağam". Bundan sonra keçmiş direktor Ərzuman müəllim səhnəyə çıxır. O, oğlu ilə indiki direktoru aralamaq istəyərkən Əlzaman müəllim maşına doğru getmiş, ordan yekə bir sirkul götürüb Ərzuman müəllimin buduna soxmuşdur. Ərzuman müəllim köhnə vaxtdan cibində gezdirdiyi spirtə qoyulmuş qurbağanı Əlzaman müəllimin sifətinə atmışdır. Qəzəblənən Əlzaman müəllim maşının bardağokundan dünyanın siyasi qlobusunu çıxarıb keçmiş direktorun ənsə nahiyəsinə ilişdirmişdir. Daha sonra Valeh atasının müdafiəsinə qalxmış, Əlzamanla tutuşmuş, Əlzaman yerə yıxılaraq başını daşa vurmuşdur. İstintaqdan sitat: "5 dəqiqə davam edən bu davada hər iki tərəf bir-birlərini ictimaiyyət qarşısında ağır sözlərlə təhqir etmişlər".

Amma tələsməyin, bunlar Valehin ifadəsi əsasında yazılıb. Məktəb direktoru Əlzaman Bədirov isə bildirib ki, Valeh onun maşını əl edərək saxladığına, ona "Ay oğ..ş, sən məndən yazırsan?" demişdir. Direktor isə cavabında: "Sənin oğ..ş dedən mənim oğlumdan yazır, mən də səndən yazıram" demişdir. Sitat: "Sonra Valeh mənə yaxınlaşıb başımın sağ hissəsindən yumruqla vurmuş, həmin zərbənin təsirindən avtomobilimə söykənərək dayanmışam. Özünü müdafiə məqsədi ilə maşından götürdüyüm taxta parçasını sağa-sola yellətsəm də, heç kimi vurmamışam. Sonra Valeh mənim sağ tərəfimdən üstümə cumub yerdən götürdüyü alətlə sifətimin sağ tərəfindən zərbələr vurmuşdur. Bundan sonra yəni-dən huşuz vəziyyətə düşüb, sonra ayılaraq maşınıma minib evə getmişəm".

Nəticə olaraq məhkəmə direktor Əlzaman müəllimi ictimai yerdə xuliqanlıq etdiyi üçün 3 il, keçmiş direktorun oğlu Valeh müəllimi isə 6 ay azadlıqdan məhrum etmişdir.

Məhkəmə qərarı şəxsən məndə narahatçılıq yaradır. Hesab edirəm təzə təhsil nazirimiz Mikayıl müəllim badminton oynayarkən fasilədə bu haqda düşünməlidir. Nəçə olur ki, bir direktor iki nəfərə cavab verməkdə çətinlik çəkir, üstəlik daha çox həbs cəzası alır? Bu da onu göstərir ki, direktorlara əlbəyaxa döyüş növlərinin tədrisində, həmçinin, hüquq-mühafizə orqanları ilə dil tapmaq metodikasında və pedaqogikasında və didaktika və sintaktikasında çoxlu problemlər, əyər-əksiklər vardır. Bu gedişlə sabah nəinki məktəb direktorlarının, heç rayon təhsil şöbəsi inspektorlarının da əhali arasında bir qırıq tabaşır qəddər, bir cırıq suçəkən kağız dərəcəsinə hörməti qalmayacaqdır.

Hələlik onu tələb edə bilirik ki, yeni dərs ili başlayanaqan Əlzaman müəllim azad olunsun, işinin başına qaytısın, təhsili yetim qoymasın.

İndi söz əlaqədar təşkilatlarıdır - daş düşsün başınıza.

Azərbaycan hökuməti ilə Britaniya hökuməti arasında növbəti qalmaqal yaşanıb. Jurnalist Xədicə İsmayılova barəsində məhkəmə hökümünü tənqid edən Birləşmiş Krallığın Avropa üzrə naziri David Lidingtonun bəyanatı sərt etiraza səbəb olub. Xarici İşlər Nazirliyinin cavab bəyanatından sonra Prezident Administrasiyası rəhbərinin müavini Novruz Məmmədov britaniyalı naziri sərt tənqid edib.

N.Məmmədov rəsmi mediaya müsahibəsində David Lidingtonu Azərbaycana qarşı qərəzlilikdə, "Azərbaycanla bağlı hər dəfə bir qərəzli bəyanat vermək üçün sanki fürsət axtarmaq"da ittiham edib.

Sitat: "Lakin David Lidingtonun özü isə beynəlxalq hüquq və öhdəliklər barədə susmağı üstün tutur. Ona sual ola bilər ki, qanunun alliyindən danışanların özlərinin bir beynəlxalq öhdəliyi varmı? Nə üçün Birləşmiş Krallığın adından, fürsət düşən kimi, Azərbaycanla bağlı subyektiv bəyanatlar verir və mövqə bildirir, lakin beynəlxalq hüququ bu illər ərzində heç olmasa bir dəfə yada salıb Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və qaçqınlarla bağlı mövqə bildirmir".

N.Məmmədov Avropa-nın özündə insan haqları ilə bağlı ciddi problemlərin olduğunu sadalayıb, qitə üzrə mediaya təzyiqli faktları qeyd edib: "Araşdırmalar göstərir ki, media mənsubları ilə bağlı qanun pozuntuları Avropada başqa ölkələrdən daha çoxdur. Belə ki, yalnız 2015-ci ilin səkkiz ayı ərzində Avropa İttifaqına üzv və namizəd ölkələrdə jurnalistlərə qarşı müxtəlif kateqoriyalı üzrə 931 hadisə qeydə alınıb. Bunlardan 23-ü İngiltərənin, 55-i Fransa'nın, 61-i Almaniyanın, 28-i İspaniyanın, 6-sı Portuqaliyanın, 7-si Avstriyanın, 73-ü İtaliyanın, qalanları isə digər ölkələrin payına düşür. Hadisələrin mahiyyətinə gəlincə isə onlardan 7-si ölüm hadisəsi olub, 126-sı fiziki cəza, 80-i həbs, 181-i isə senzura ilə bağlı olub. Görün, bunlarla bağlı cənab Lidington bir dəfə bəyanat verribmi?". PA rəsmisi əlavə edib ki, bütün bunlar Azərbaycana qarşı qərəzli və məkrli niyyətlərin göstəricisindən başqa bir şey deyil. "Bir də onu bildirmək yerinə düşər ki, Azərbaycan müstəqil daxili və xarici siyasəti olan dövlətdir, onun daxili işlərinə qarşı qərəzli bəyanatlar verməyə heç kimin hüququ yoxdur" deyərək, N.Məmmədov qeyd edib.

Qeyd edək ki, bu hadisə yeganə deyil. Bu ilin iyun ayında Britaniyanın Bakıdakı

Britaniya ilə iqtidar arasında qalmaqal

İngilis şirkətləri Azərbaycana ən çox investisiya yatırdığı halda niyə münasibətlər bu qədər gərgindir?

səfiri İrfan Siddiqin ingilis jurnalistlərin Azərbaycanda akkreditasiya edilməməsinə sərt qarşılıq vermiş, səfiri Azərbaycanla bağlı istədiyini danışmaqda günahlandırmışdır: "Görünür, Birləşmiş Krallığın səfiri he-sab edir ki, Azərbaycanla bağlı nə istəsə deyər və edə bilər. Təəssüf..."

Təbii ki, son illərdə Azərbaycanda jurnalist və hüquq müdafiəçilərinin həbsləri Qərb ölkələrində tənqidlərə səbəb olub. Azərbaycana qarşı sanksiya çağırışları, sərt çıxışlar səsləndirilib. Xüsusən də bu hadisələr ABŞ-da ciddi reaksiya doğurur. Lakin Britaniyanın bu prosese cəlb olunması müəyyən mənada yeni və gözənilməz hadisə sayılır. Çünki Azərbaycan hökuməti ilə Britaniya arasında müstəqilliyin ilk illərindən gəniş iqtisadi əməkdaşlıq mövcuddur. Britaniyanın iri şirkətləri xüsusən də neft-qaz sektoruna böyük yatırım qoyub, bp şirkəti "Əsrin müqaviləsi" layihəsinin aparıcı şirkəti kimi çıxış edib. Məhz iqtisadi əməkdaşlıq sonradan Bakı ilə London arasında siyasi münasibətlərə də təsir edib. Azərbaycan hakimiyyəti ilə Britaniyanın siyasi elitası, o cümlədən kral ailəsi arasında əlaqələr yaranıb. Bu səbəbdən də Britaniya uzun zaman Bakıya qarşı "güzeştli" davranıb, münasibətləri isti saxlamağa çalışıb.

Günü bu gün də Britaniya şirkətləri Azərbaycana ən

çox investisiya yatırır. Məsələn, bu günlərdə açıqlanan rəsmi məlumata görə, 2015-ci ilin yanvar-iyul aylarında xarici mənbələrdən əsas kapitala 3 milyard 874,5 milyon manat vəsait yönəldilib. Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 3 milyard 337 milyon manatı (86,1%-i) Böyük Britaniya, Türkiyə, Norveç, Rusiya, İran, ABŞ, Yaponiya və İsveç sərmayədarlarına məxsus olub.

Maraqlıdır ki, Azərbaycana ən çox pul yatıran ölkə məhz Britaniya olub. Belə ki, 2015-ci ilin 7 ayında Böyük Britaniya Azərbaycana 1 milyard 231 milyon 516 min manat sərmayə yatırır.

Ancaq göründüyü kimi, artıq iqtisadi əməkdaşlıq iki ölkə arasında münasibətləri qoruyub saxlamaq üçün yetmir. London Bakını siyasi məhbuslar, media azadlığı mövzusunda tənqid edir, Bakı isə sərt qarşılıq verir.

Fransa Beynəlxalq Araşdırmalar Mərkəzi (CERI), Paris Siyasi Elmlər İnstitutunun eksperti Bayram Balçı deyir ki, ingilislərin Azərbaycana marağının tarixi kökü var. Bu səbəbdən də müstəqillikdən sonra Azərbaycana neft üçün ilk gələn onlar oldu. O ki qaldı indi Londondan gələn tənqidlərə, B.Balçıya görə, Qərb paytaxtlarında Azərbaycanda baş verənlərə qarşı laqeyd qalmır: "Britaniya Azərbaycanda hər zaman

aktiv olub. Səbəbi də tarixdən gəlir. İngilislər Bakıda neft olduğunu çox tez görmüşdülər, ona görə də müstəqillikdən sonra ilk olaraq bp Azərbaycana gəldi. Bu gün münasibətlərdəki soyuqluğa gəlincə, bunun tam olaraq insan haqları problemi ilə əlaqələndirmək çətindir. Ortada başqa səbəblər də ola bilər. Lakin o da aydındır ki, Azərbaycanın insan haqlarının durumu Avropada ciddi tənqidlərə səbəb olur. Görünür ki, artıq britaniyalılar da sakit dayana bilmir".

Bəs Bakının köhnə "dostuna" qarşı bu qədər qəzəbli olmasının səbəbi nədir? B.Balçı deyir ki, hazırda Avropanın durumu elədir ki, Azərbaycan hakimiyyəti onu tənqid edə bilər:

"Bakı indi Qərbdən qorxmur. Çünki bilir ki, artıq qərblilər başqa yerdə inqilab istəmirlər. Avropa bilir ki, inqilab özü ilə xaos gətirir, radikalizmi gətirir və onlar da arxasınca böyük bir qaçqın ordusunu Avropaya yönəldir. Bu gün Avropada miqrant mövzusu əsas müzakirə olunan məsələdir. Xalq qaçqınlara yardım etmək istəyir, hakimiyyətlər isə qorxur. Yəni artıq Qərb hakimiyyətləri müsəlman ölkələrində inqilab, xaos istəmirlər. Çünki bilirlər ki, müsəlman ölkələrində inqilab özü ilə xaos gətirir. Bunu Azərbaycan hakimiyyəti də bilir, ona görə də qərblərə çəkinmədən cavab verir, "yum ağzını" deyər bilir".

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Gələn il üzrə dövlət büdcəsinin və icmal büdcənin göstəricilərinin açıqlanmasının gecikməsi ciddi şəkildə müzakirə edilməkdədir. Ekspertlər vəziyyətlə bağlı narahatlıqlarını bildirir, rəsmilər isə narahatlığa əsas olmadığını vurğulayırlar. Hətta büdcə müzakirələri ilə bağlı dövlət televiziyası olan AZTV də süjet verməyib. Bu isə iclasın son dərəcə qapalı olması ilə bağlı fikirləri gücləndirir. Qapalı iclasda aparılan müzakirələr barədə mətbuata məlumat verilməsi məqsəduyğun hesab edilmir, müzakirələr gizli saxlanılır.

Maliyyə Nazirliyi məlumatların gələn həftə açıqlanacağını vəd edib. **Nazirliyin mətbuat katibi Mais Piriyevev** Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il üzrə dövlət büdcəsinin və icmal büdcənin göstəricilərinin açıqlanmasının gecikməsi və ya gizli saxlanılmasına dair bəzi qəzetlərdə və internet saytlarında yazılanlarla bağlı APA-nın sorğusunu cavablandırır.

M.Piriyevev bildirir ki, "Büdcə sistemi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa və büdcənin tərtibi prosesinin təqviminə uyğun olaraq 2016-cı il üzrə dövlət büdcəsinin və icmal büdcənin layihələri və sonrakı üç il üçün icmal büdcənin göstəriciləri vaxtından xeyli əvvəl hazırlanaraq Nazirlər Kabin-

tinə təqdim olunub: "Sentyabrın 1-də büdcə zərfinə daxil olan sənədlər toplusu baş nazir Artur Rəsizadənin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetində geniş müzakirə olunaraq prezidentə təqdim edilməsi barədə qərar qəbul edilib. Növbəti həftə isə 2016-cı ilin dövlət və icmal büdcələrinin layihələri üzrə təqdimat hər il olduğu kimi, Milli Məclisə təqdim olunmuşdan əvvəl Maliyyə Nazirliyinin internet sahifəsində yerləşdirilərək ictimaiyyətə təqdim olunacaq. Ona görə, bu kimi reallıqdan uzaq, qərəzli şayiələrin yayılması ən azı təəccüb doğurur".

M.Piriyevev qeyd edib ki, Milli Məclisə seçkilərin 2015-ci il noyabrın 1-ə təyin edildiyini nəzərə alaraq, bu il dövlət büdcəsinin layihəsinin

Rəsizadə büdcə müzakirələrini niyə gizli aparıb?

Maliyyə Nazirliyi məlumatların gələn həftə açıqlanacağı bildirir, ekspertlər isə qeyd edirlər ki, hökumət investisiya xərclərini kəskin formada "qayçılayacaq"...

parlamentin müzakirəsinə vaxtından əvvəl təqdim olunması da istisna olunmur.

Ekspertlər isə bildirirlər ki, məlumatların açıqlanması oktyabra qədər yubadıla bilər. **Ekspert Azər Mehtiyev** məsələ ilə bağlı musavat.com-a bildirib ki, büdcə zərfi Milli Məclisə təqdim olunandan sonra ictimaiyyətə məlumat verilməkdir: "Adətən əvvəlki illər büdcənin ilkin parametrləri açıqlananda, ilin ilk aylarında bu məlumatlar yayılırdı. Ancaq ötən il ilkin məlumatlar yalnız Maliyyə Nazirliyinin saytında yerləşdirildikdən sonra, oktyabrın 15-dən sonra dərc olundu. Buna qədər büdcənin parametrləri haqqında heç bir məlumat əldə etmək mümkün olmadı. Sonradan məlum oldu ki, 2015-ci ilin büdcəsi əvvəlki ilə müqayisədə xeyli dərəcədə azalmış bir şəkildədir. Bu il dünya bazarında neftin qiyməti azalıb. Ölkədə neftdən daxilolmalar azalıb. Vergi orqanları sayəsində problemlər

diqqəti cəlb edir. Son dərəcə vəsaitin ciddi bir hissəsi müxtəlif növ cəbhələr hesabına toplanır. Bu da onu göstərir ki, növbəti ilin büdcə parametrlərinin büdcə layihəsi ilə bağlı ciddi problemlər mövcuddur. Yəni büdcə xərcləmələri azalmalıdır. Belə bir şəraitdə də azalmalar hansı layihələrdə olacaq, hansı addımlar hesabına həyata keçiriləcək, hansı məmurların maraqlarına toxunacaq, onlarla hansı razılaşmalar nəzərdə tutulacaq, hansı layihələrdən imtina ediləcəkdir kimi məsələlər müzakirə edilməlidir. Hətta bəzi xərcləmələr investisiya layihələrinə aid olsa da belə, özləri də ayrı-ayrı nazirliklərin sərəncamında olur və onların maraqlarına toxunan məsələdir. Ona görə bu məsələnin müzakirəsi təbii ki, son razılaşmaların əldə olunması səbəbindən qapalı saxlanılır. Yəqin ki, bu gedişlə Maliyyə Nazirliyi oktyabrın 15-də büdcə sənədi parlamentə təqdim

olunarkən, Maliyyə Nazirliyinin saytında da müvafiq məlumatları yerləşdirəcək və biz yalnız bu vaxt xəbər tuta biləcəyik. Büdcəsi həm gəlir, həm xərclər üzrə ciddi bir azalma ilə məruz qalacaq".

Ekspert Vüqar Bayramov isə qeyd edib ki, gələn ilin dövlət büdcəsində neftin bir barelinin qiymətinin 50 dollar nəzərdə tutulması 2016-cı ildə kapital xərcləmələrinə qənaət edilməsinə səbəb olacaq: "Maliyyə Nazirliyi infrastruktur xərcləmələrinə qənaət təbii ki, eyni zamanda gəlirlər və xərclər arasındakı balans qorumağa çalışır. Əldə etdiyimiz məlumata əsasən, infrastruktur xərclərinin azalmasına baxmayaraq sosial ayrımələrdə hər hansı ixtisarlardan olmağacaq. Gələn ilki büdcədən 2015-ci ildə nəzərdə tutulan sosial ayrımələrin həcmi qoruyub saxlamaq mümkün olacaq. Digər tərəfdən, büdcə gəlirlərində qeyri-neft sektorunun payının

35 faiz olması və sosial ayrımələrin da həcmdə paya malikliyi bu istiqamətə ayrılan vəsaitin neftin dünya bazar qiymətində sığortalayır. O baxımdan, növbəti ilin büdcəsindəki sosial ayrımələr təmin olunmuş xərc maddəsidir. Güman olunur ki, 2015-ci ilin növbəti aylarında da Maliyyə Nazirliyi sekvest təbii ki, infrastruktur xərclərinə qənaət edəcək. Bütövlükdə, gələn il neftin qiymətinin bu il ilə müqayisədə 40 dollar aşağı götürülməsi qeyri-neft sektoruna diqqətin daha da artırılmasının gündəmə gətirib".

Ekspert Rövşən Ağayev isə deyib ki, hökumət investisiya xərclərini kəskin formada "qayçılayacaq": "Nazirlər Kabineti 2016-cı ilin büdcə layihəsini müzakirə edir, amma bu barədə məlumat yayan heç bir mediada büdcənin ən azı ümumi parametrləri - gəlir və xərcləri barədə məlumata rast gəlinmir. Bu xəbər də həmin məlumat yoxdur, deməli həmin xəbəri heç informasiya yükü də yoxdur, onu yaymağa nə ehtiyac var. Ona qalsa, nazirlər gündə yığılıb yüz məsələni müzakirə edirlər, heç onlardan xəbər düzəldən də olmur. Amma bu press-relizdə bir məqam diqqətimi çəkdi - gələn ilin büdcəsinin sosial yönümlü olacağı yazılıb. Halbuki ötən illərin büdcəsi haqda "investisiya və sosial yönümlü" büdcə ifadəsi işlədilib. Bu, o deməkdir ki, hökumət investisiya xərclərini kəskin formada qayçılayacaq".

□ **Röya RƏFİYEVA**

Azərbaycandan İŞİD-ə gedən yol bağlandı?

Sülhəddin Əkbər: "Türkiyənin koalisiyaya qoşulması buna öz təsirini göstərəcək"

İŞİD terror qruplaşmasına qarşı koalisiya qüvvələrini hava zərbələri davam edir. Qardaş Türkiyənin ötən aydan etibarən beynəlxalq koalisiyaya qoşulması qruplaşma əleyhinə faktiki, yeni bir situasiya yaradıb. Bu, artıq özünü başqa ölkələrdən Türkiyə vasitəsilə İŞİD-ə qoşulmaq istəyənlərin sayında da göstərməkdədir.

Bəs rəsmi Ankaranın özünün də terror qruplaşmasına qarşı hərəkətə keçməsi konkret olaraq Azərbaycandan İŞİD-ə gedən yolu bağlaya bilərmi?

Bu mövzuda söhbət etdiyimiz **milli təhlükəsizlik nazirinin keçmiş müavini Sülhəddin Əkbər**in sözlərinə görə, Türkiyənin terror hörgütünə qarşı əməliyyatlara başlamasının regiona təsiri olacaq: "Türkiyənin hazırda apardığı əməliyyatlar, İŞİD-ə bu ölkə

üzərindən qoşulmaq istəyənlərin qarşısını müəyyən dərəcədə alacaq. Ancaq onu da nəzərə almaq lazımdır ki, Türkiyə üzərindən İŞİD-ə qoşulmaq yeganə yol deyil. İŞİD-ə qarşı mübarizədə İraq və Suriya ərazisində şiddətləndikcə bu qruplaşmaların digər ərazilərə yayılması ehtimalı da artır.

Dolayısı ilə İŞİD-in Azərbaycanda, yaxud Şimali Qafqazda və Mərkəzi Asiyada əməliyyatlara başlaması ehtimalı getdikcə artır. Bu gün İŞİD-ə qarşı aparılan əməliyyatlar müəyyən nəticələr versə də, terror qruplaşmasının neytrallaşdırılması üçün yetərli deyil. Doğrudur, İŞİD-ə qarşı geniş

koalisiya yaranıb. Ancaq onların əsas əməliyyatları havadan hücumlardan təşkil olunub. Hesab edirəm ki, İŞİD-i havadan bombalamaqla, onu tam aradan qaldırmaq mümkün deyil. İstənilən terror təşkilatı ilə mübarizə hər tərəfli siyasi, iqtisadi, hərbi, psixoloji və sair amillər nəzərə alınmaqla aparılmalıdır".

S.Əkbər Türkiyənin İŞİD-ə qarşı mübarizəyə başlaması barədə isə aşağıdakıları söylədi: "Bu, birdən-birə olan məsələ deyil. Türkiyənin maraqları baxımından qiymətləndirdikdə görmək olar ki, hazırda İraq və Suriyada çox müəkkəb vəziyyət yaranıb. Türkiyə bir dövlət olaraq İŞİD-ə mübarizədə müxtəlif taktikalar həyata keçirdi. İŞİD-çilər birbaşa Türkiyənin maraqlarını təhdid edəndən sonra Ankara terror qruplaşmasına qarşı ciddi mübarizəyə başladı. Bütün bunlar yuxarıda qeyd etdiyim kimi İŞİD-ə Türkiyə üzərindən qoşulanların sayının azalmasına səbəb olacaq".

Xatırladaq ki, Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi dünən İŞİD terror təşkilatının fəaliyyətində iştirak edən şəxslərin müəyyənləşdirilməsi üçün əməliyyat keçirib. Onlar müxtəlif dövrlərdə silahlı qrup yaradaraq terror hadisələrinin iştirakçısı olublar. Antiterror əməliyyatı nəticəsində İŞİD-ə qoşulan şəxslər saxlanılıb.

□ **Əli RAIS**

Nazir "TurAz Qartalı-2015" təlimlərində iştirak edən şəxsi heyətlə görüşdü

Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov, nazirliyin rəhbər heyəti, eləcə də Türkiyənin ölkədəki səfiri İsmayıl Alper Coşkun "TurAz Qartalı-2015" birgə taktiki təlimlərində iştirak edən Azərbaycan və Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələri aviasiya vasitələrinin yerləşdiyi aerodroma gəliblər.

Virtualaz.org Müdafiə Nazirliyinin saytına istinadən bildirir ki, ölkələrin təhlükəsizliyi baxımından təlimlərin əhəmiyyətini vacib sayan Z.Həsənov bunun hərbi gücün daha bir nümunəsi olduğunu qeyd edib.

O, təlim iştirakçılarına uğurlar arzulayaraq döyüş aviasiyasının uçuşlarının yüksək səviyyədə keçirilməsindən məmnun olduğunu ifadə edib.

Təlimlərin Azərbaycanda keçirilməsinin vacibliyini vurğulayan səfir İ.Coşkun qürur hissi keçirdiyini bildirərək son illərdə bu cür birgə təlimlərin keçirilməsinin artıq ənənə halını almasını xüsusi qeyd edib. Sonra təlimlərin məqsədi, şəxsi heyətin hazırlığı, yerləşməsi, cəlb edilən qüvvələr, icra edilən tapşırıqlar, aviasiya vasitələrinin uçuşu və istifadəsi barədə brifinq təqdim olunub.

Müdafiə naziri uçuş və texniki heyətlə görüşərək döyüş aviasiyasına baxış keçirib, onların taktiki-texniki xüsusiyyətləri, tətbiqi imkanları, həmçinin müxtəlif təyinatlı atış sistemlərinin hazırlıq səviyyəsi ilə maraqlanıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

İşğalçı Ermənistan son sutka ərzində də Azərbaycana qarşı təhdidlərini davam etdirib. Qazax rayonundakı mənbələrimizin "Yeni Müsavat"a verdiyi məlumatla görə, avqustun 2-si gecə saatlarında Ermənistanın silahlı qüvvələri rayonun Böyük Cəfərli, Bala Cəfərli və Məzəm kəndlərini iriçaplı pulemyotlardan, avtomatlardan və hət-ta toplardan atəşə tutub.

Mənbəmiz bildirdi ki, Azərbaycan ordusu düşmənin cavabını verərək onu susmağa vadar edib. Atışma gecə yarısına qədər davam edib. Xoşbəxtlikdən düşmən mermiləri əsasən boş sahələrə düşdüyündən Azərbaycan tərəf itkini verməyib, ancaq kəndlərə düşən mermilər nəticəsində vətəndaşlara məxsus iki ev yanıb.

Müdafiə Nazirliyinin məlumatına görə, Erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərdə 60 millimetrlilik minaatanlardan, qumbaraatanlardan və iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 174 dəfə pozub. Ermənistanın Noyemberyan rayonunun Dovex, Barekamavan, Voskepar kəndlərində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Kəmərlı, Qaymaqlı və Aşağı Əskipara kəndlərində, Bərd rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə, Ayqepar, Mosesqex, Çinari kəndlərində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə, Əlibəyli, Ağdam və Koxanəbi kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrimiz atəşə tutulub. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri əməliyyat şəraitini nəzərə alaraq düşmənin atəş nöqtələrinə, mövqələrinə və səngərlərinə 236 atəş zərbəsi endirib.

Göründüyü kimi, atəşkəs daha çox Qarabağ cəbhəsində deyil, Ermənistan-Azərbaycan sərhəddində pozulur, özü də ciddi şəkildə. Təbii ki, bu, səbəbsiz deyil və ötən günlərdə yazdığımız kimi, Ermənistanın daha çox həmsərhəd bölgələrimizi, özü də mülki əhalimizi hədəfə alması konkret məqsədlərə hesablanıb. Bundan öncə Tərtərdə toy mağarının atəşə tutulması nəticəsində 3 mülki şəxs - o cümlədən biri uşaq olmaqla - yaralanmışdı.

APA-nın qərb bürosunun verdiyi məlumatda isə bildirilir ki, erməni silahlı bölmələri dünən axşam saatlarından başlayaraq Tovuz rayonunun Əlibəyli və Ağdam kəndlərini yandırıcı güllələrdən intensiv atəşə tutub. Nəticədə Əlibəyli kəndində Təyriy İsmayilov və Mayıl Ağacanova məxsus evlər yanıb. Əraziyə Tovuz rayon Yanğından Mühafizə Hissəsinin əməkdaşları cəlb edilib. Erməni silahlı bölmələrinin acdığı atəş nəticəsində 1952-ci il təvəllüdü Tofiq Kazımov isə qarın boşluğundan güllə yarası alıb. O, Tovuz Mərkəzi Rayon Xəstəxanasına yerləşdirilib. Əməliyyat edilən kənd sakinin vəziyyətinin orta ağır olduğu bildirilir. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri

düşməni cavab atəşi ilə susdurub.

Ehtiyatda olan polkovnik-leytenant Üzeyir Cəfərov qəzetimizə dedi ki, erməni tərəf Azərbaycanın Ermənistanı artilleriya ilə atəşə tutmasını istəyir: "Ermənistan istəyir ki, Azərbaycan artilleriyası məhz Ermənistanı atəşə tutsun və bundan şou düzəlsinlər. Lakin istənilən halda bütün məsuliyyət Ermənistanın üzərindədir. Düşmən son itkilərə görəndən çox qəzəblidir və onlar bunun əvəzini çıxmaq üçün müxtəlif təxribatlara əl atacaqlar. Odur ki, bizim ordunun şəxsi heyəti son dərəcədə diqqətli və ehtiyatlı olmalıdır".

Hərbi ekspert Azad İsayadə bildirib ki, ümumiyyətlə, beynəlxalq konvensiyalara görə, mülki obyektlərə və mülki şəxslərə atəş açmaq qadağandır. "Sözsüz ki, erməni tərəfinin bu cür provokativ əməllərinə Azərbaycan tərəfinin hərtərəfli adekvat cavab vermək hüququ var. Bu o demək deyil ki, elə həmin vaxt cavab veriləcək. Hansı zamanda düşmənin bu əməlinin cavabının verilməsini komandanlıq müəyyənləşdirir. Həm də bu, o anlama gəlmir ki, biz də ermənilər kimi mülki şəxslərə atəş açmağa başlayacağıq. Hansısa adekvat addımla erməniləri bir daha mülki şəxslərimizə güllə atmamağa təhrik etmək lazımdır".

Bəs son 10-12 gündə 10 nəfər əsgərini itirdiyini açıqlayan erməni tərəfinin prezidentlərin görüşü öncəsi bu cür provokasiyalara gəlməsinin səbəbi nədir? Bəlkə forpost ölkəni bu cür həyasızlıqlara təhrik edən üçüncü qüvvə var?

Politoloq deyir ki, üçüncü qüvvə həmişə olub: "Sadəcə olaraq bu, ilk dəfə deyil ki, biz prezidentlərin görüşü öncəsi cəbhəboyu ermənilərin təxribatları ilə rastlaşırıq. Bu cür təxribatlara getmək Ermənistanın problemi deyil. Yəqin ki, iki tərəf də maraqlıdır ki, görüş normal şəraitdə keçsin. İşğalçı Ermənistan provokasiyaların qarşısını almaq üçün tədbir görməyə Azərbaycanın ixtiyarı var ki, bunun qarşılığını versin".

Bu arada Ermənistan mətbuatı sentyabrın 2-də müdafiə naziri Seyran Ohanyanla Rusiyanın İrəvanda səfiri İvan Volinkin arasında görüşün olduğu xəbərini yayıb. Görüşdə iki ölkə arasındakı əməkdaşlıq, regional və beynəlxalq təhlükəsizlik məsələlərinin müzakirə olunduğu bildirilir. Xatırladaq ki, eyni gündə Rusiyanın XİN başçısı Sergey Lavrov Bakıda səfərdə idi və Azərbaycan prezidenti tərəfindən qəbul olundu. Məhz bu günlərdə Ermənistan ordusu Azərbaycanla sərhəddə xeyli aktivləşdi, mülki əhali

Qarabağ

ları iki səbəblər əlaqəlidir: "Birincisi, Ermənistanın iqtisadi və sosial vəziyyəti ağırdır. Ermənistan prezidenti Sərkisyan problemlərin həllində çarəsiz qalıb, ölkədə maliyyə də yoxdur ki, nəyisə düzəlsin. Bundan çıxış yolu kimi də sərhəddə təxribat həyata keçirməkdə görünür. Məqsəd ölkə ictimaiyyətinin diqqətini daxili problemlərdən yayındırmaqdır. İkincisi, Ermənistan ordusu növbəti dəfə Azərbaycanla sərhəddə təxribat törədib, hərbiçilərimiz şəhid olublar. Qazaxın Qarabağa nə aidiyyəti var ki, düşmən bu hissədə nisbi sakitliyi pozur? Biz Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonları işğalçılardan azad etmək istəyirik, bu istiqamətdə döyüşü qəbul etməyə hazırıq. İşğalçı isə bizə başqa istiqamətlərdə problemlər yaratmaqla işarə

Cəbhədə artan erməni təxribatlarının daha bir pərdəarxası

Düşmən provokasiyalarının Azərbaycandakı seçkini pozmağa hesablandığı, bunun arxasında Rusiyanın dayandığı barədə iddialar var; ekspert: "Seçkilər o halda təxirə düşə bilər ki..."

mizi atəşə tutdu, yaralananlar oldu. Lavrovun baş verənlərə bir kəlmə ilə də olsa, reaksiya verməməsi, üstünlük rusiyalı səfirin Ohanyanla bir araya gəlməsi baş verənlərin arxasında rus barmağının olması barədə şübhələri artırır. Bəzi ekspertlər iddia edir ki, Lavrov Putinin xüsusi təklifləri ilə gəldiyi üçün 102-ci hərbi bazanın potensialından istifadə edərək Azərbaycana qarşı "erməni təxribatları"ni də çoxaldıb, həttə mülki əhaliyə qarşı amansız olduğunu nümayiş etdirməklə Bakıya öz şərtlərini dikte etməyə çalışıb.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu vəziyyəti "Yeni Müsavat"a şərh edərkən qeyd etdi ki, Ermənistanın Azərbaycana qarşı gətirdikcə təxribatların miqyasını artırmasını təsadüfi saymır. Üstəlik, o xatırladı ki, Ermənistanın aqressivləşməsi barədə müxtəlif təxminlər var. Ehtimallardan biri budur ki, düşmən ölkənin rəhbərliyi diqqətə daxildəki durumdan yayındırmaq üçün növbəti dəfə Azərbaycanla müharibə vəziyyətini vətəndaşlarına xatırladır. Xatırladaq ki, erməni müxalifəti sentyabr ayın-

dən bəlli idi. Lavrov az qala hər il Bakıya gəlir, bunun Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə zərər qədar də müsbət təsiri olmur".

Ekspertin sözlərinə görə, Lavrovun bu dəfəki səfəri təxribatların miqyası ilə yadda qalıb: "Fikir verək, Lavrovun Bakıya gəldiyi gün nələr baş verdi? Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyan işğal altındakı ərazilərdə peyda oldu. Bu, işğalın birinci təxribatı idi. İkinci təxribat Qazax istiqamətində 2 hərbiçimizin ermənilərin atəşi nəticəsində şəhid olması idi. Üçüncü təxribat Tərtərdə baş verdi, işğalçılar toy karvanını atəşə tutdular. Qarabağda qeyri-qanuni məsələlər Qerman Sterliqovun Moskva hava limanında sərbəst buraxılması döndürücü təxribat oldu. Lavrov bu təxribatların birinə də münasibət bildirmədi, heç Bakıda mətbuat konfransı düzenləməyi də lazım bilmədi, verilən suallara nə cavab verəcəkdə ki?"

Ermənistanın indiki böhranlı durumda Azərbaycana qarşı aqressivləşməsi barədə müxtəlif təxminlər var. Ehtimallardan biri budur ki, düşmən ölkənin rəhbərliyi diqqətə daxildəki durumdan yayındırmaq üçün növbəti dəfə Azərbaycanla müharibə vəziyyətini vətəndaşlarına xatırladır. Xatırladaq ki, erməni müxalifəti sentyabr ayın-

da fasiləsiz aksiyalara start verəcəyi barədə xəbərdarlıq ediblər. Sərkisyanın əlində yeganə təzyiç rıçağı müharibədir. Digər arqument kimi Azərbaycanda 1 noyabrda keçiriləcək parlament seçkilərinə diqqət çəkilir. Bəzi müşahidəçilərin fikrincə, İrəvan Azərbaycanı seçkiləri pozmaq üçün vəziyyəti süni şəkildə gərginləşdirir.

Xatırladaq ki, konstitusiyaya dəyişikliklərinə görə, müharibə şəraitində ölkədəki seçkilərin təxirə salınması mümkündür. Azərbaycanda istənilən pozitiv dəyişikliklərdən narahət olan İrəvan və onun dəstəçiləri şübhəsiz ki, bu siyasi kampaniyayı əngəlləmək istədilər. Ancaq hesab olunur ki, bu, yalnız Ermənistanın arzu və istəyi deyil, arxasında Moskvanın planlarının olması da mümkündür. Kremlin parlamentdə özü üçün "kvota" istəyinə düşməsi barədə yazmışdıq. Bu mənada iddialar var ki, Rusiya Azərbaycanda seçki istəklərinin təmin olunmasına razılıq almayacağı halda müharibəni alovlandırma biləcəyi haqda xəbərdarlıq mesajını verir. Bəllidir ki, Ermənistan Azərbaycanı qarşı heç vaxt belə cəsarət nümayiş etdirə bilməzdi, arxadan Rusiyanın "davay" kəlməsini eşitməseydi...

E.Şahinoğlu da o fikirdədir ki, Ermənistanın artan təxribat-

edir ki, Azərbaycan ordusu Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonları azad etmək istəyə, bu ərazilərə dəxli olmayan istiqamətlərdə bizə problem yaradacaq. Bu İrəvanın növbəti yanışdır. Bəli, Dağlıq Qarabağ uğrunda müharibə başqa ərazilərə də keçə bilər. Ona görə də Azərbaycan ordusu döyüşü bütün istiqamətlərdə qəbul etməyə hazır olmalıdır. İşğalçı Tərtərdəki mülki tədbiri gülləbaran etdi, demək qarşı tərəf buna verilən cavaba da hazır olmalıdır. İşğalçı başını o qədar itirib ki, işğal altında saxladığı Sərsəng su anbarından da bizə qarşı istifadə edə bilər. Ancaq bu təxribat da cavabsız qalmayacaq. Azərbaycan illərdir ona görə silah və sursata milyardlarla dollar xərcləmir ki, işğalçının təxribatlarına seyri qalsın. Atəşkəsin intensiv pozulmasının və bu təxribatların Azərbaycandakı parlament seçkilərini pozacaq gücə malik olduğunu düşünmürəm. İşğalçı bizim hərbiçiləri şəhid edirsə, hər dəfə bundan daha ağır cavab alır. Azərbaycan hərbiçiləri torpaq uğrunda şəhid olurlar, ölkədə hamı bunu anlayışla qarşılayır. Ermənistan hərbiçiləri isə Qarabağda ölürlər və Ermənistan sakinləri buna etiraz edirlər, çünki Qarabağ öz lərininki saymırlar. Fərqi bundadır".

Politoloq təxribatların seçkilərə hesablanması da istisna etmir: "Azərbaycanda parlament seçkiləri yalnız müharibənin başlaması halında təxirə salına bilər. İşğalçının atəşkəs pozuntuları seçkiyə mane ola bilməz. Ermənilərin seçkiləri pozmaqla bağlı istəkləri ola bilər, ancaq təsir edəcəyini düşünmürəm. Həm də axı, bizdə seçki xüsusi nəzarət altında keçir".

Erməni işğalçı qüvvələri Azərbaycan ərazisində daha bir qanunsuz seçki keçirməyə hazırlaşır. Bu dəfə - sentyabrın 13-də separatçı rejimin "özüünüidarə orqanları"na "seçkilər" keçirmək nəzərdə tutulub. Şübhə yox ki, burada əsas hədəf guya "DQR" adında saxta qurumun mövcud olduğunu və onun normal dövlətlərə xas bütün atributları daşdığı dünyaya nümayiş etdirməkdir.

Ancaq 20 ildir çoxdur seçki tamaşaları davam eləsə də, ermənilər istəklərinə çata bilmirlər. Sadə səbəbə: çünki dünya belə bir qurumu tanımır, tanımağa hazırlaşmır və "seçkilərin" arxasındakı gerçək niyyətdən də yetərincə yaxşı xəbərdardır. O da çoxdan bellidir ki, "DQR" adlanan qondarma dövlətin büdcəsini hər il Ermənistan və bir də erməni lobbist təşkilatları, varlı ermənilər müəyyən edir və ödəyir.

Separatçı rejimin hərbi mövcudluğu isə müstəsna olaraq Ermənistan silahlı qüvvələrinin hesabına təmin olunur. İrəvanın özü də fərqi deyildir ki, Dağlıq Qarabağda hansısa ikinci "müstəqil erməni dövləti" mövcud deyil. Yoxsa onu ilk növbədə Ermənistan tanıyardı - hərgah, Rusiyanın marioneti və forpostu olan işğalçı ölkənin özü də bu gün uzaqbaşı, 30% müstəqildir.

"ABŞ Dağlıq Qarabağı müstəqil dövlət kimi tanıdır, buna görə də Vaşinqton qondarma "seçkilər" in nəticələrinin Dağlıq Qarabağın hüquqi statusuna təsirini qəbul etmir". Bunu ATƏT-in Minsk Qrupunun amerikalı həmsədri Ceyms Uorlik "Azernews" qəzetinə müsahibəsində deyib.

Ermənistan və Azərbaycan qoşunlarının təmas xəttində gərginliyin artması haqqında sualı cavablandıraraq həmsədr qanunsuz seçkilərin ziyanı kontekstində bildirib ki, tərəflərə gərginliyi azaltmaq və atəşkəs rejiminə ciddi riayət etmək çağırışları ilə mübarizə olunub: "Həmçinin atəşkəs rejimini gücləndirən və nizamlanmaya gətirib çıxaracaq danışıqlar üçün daha əlverişli

şərait yaradan etimadın möhkəmləndirilməsi üzrə tədbirlər təklif etməyi davam etdiririk".

Onun sözlərinə görə, həmsədrlər sentyabrda BMT Baş Assambleyası çərçivəsində münaqişə tərəflərinin xarici işlər nazirləri ilə görüşlər keçirəcəklər: "Biz nazirlərlə bu il prezidentlərin növbəti görüşünün mümkünlüyünü müzakirə edəcəyik". Uorlik əlavə edib ki, vasitəçilər pa-

rə də orada işğalçı rejim tərəfindən keçirilən, heç kim tərəfindən tanınmayan "seçkilər" legitim və hüququ qüvvəyə malik ola bilməz". Bu sözləri isə Minsk Qrupunun sabiq amerikalı həmsədri, ABŞ-ın ölkəmizdəki keçmiş səfiri, Tallindəki Beynəlxalq Müdafiə Tədqiqatları Mərkəzinin direktoru Metyu Brayza "Vestnik Kavkaza" nəşrinə müsahibəsində deyib.

konfliktin nizamlanmasının baza prinsipləri qəbul edilərsə, o zaman Dağlıq Qarabağ sakinləri özlərinin hakimiyyət təmsilçilərini seçməyin qanuni hüququnu əldə etmiş olacaqlar. "Bunu hətta regionun yekun statusu dəqiqləşməzdən öncə qazana bilərlər. Bütün tərəflər üçün ən yaxşısı o olardı ki, mübahisəli seçkilərdənsə, əsas prinsiplərin razılaşdırılmasına diqqət yönəldi-

ABŞ diplomatlarından Azərbaycana Qarabağ dəstəyi

Minsk Qrupunun indiki və keçmiş həmsədrlərindən erməniləri məyus edən açıqlamalar gəldi; rəsmi Moskva və Paris isə hələ ki susur...

Ceyms Uorlik

yızda regiona səfər etməyi planlaşdırırlar.

Lakin amerikalı vasitəçi anlayır ki, Azərbaycan ərazisində istənilən adda qanunsuz seçkilər nizamlama prosesinə yalnız zərbə vurur və sülhün əldə edilməsini əlçatmaz, yüksək səviyyədə danışıqları mənasız edir. Eyni zamanda müharibə risklərini artırır. Növbəti seçki oyunu da sözsüz ki, ən əvvəl buna - konfliktin tezliklə həllində maraqlı olmayan qüvvələrin maraqlarına xidmət edir.

"Dağlıq Qarabağ və ona bitişik 7 rayon Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir və ona gö-

ləydi" - əlavə edib keçmiş həmsədr.

Lakin təəssüflər olsun ki, işğalçı tərəf üçüncü on illikdir ikinci erməni dövləti illüziyaları ilə yaşayır. Bununla da həm özlərinin yeganə dövlətinin iqtisadi-siyasi bataqlıqda qalmasını təmin edir, həm də böyük güclərin, ələlxusus Rusiyanın əlində Azərbaycan və Ermənistan qarşı şantaj və təzyiq vasitəsi olmaqla bölgənin inkişafını ləngidirlər.

Etnik təmizləmə aparılmış Azərbaycan torpaqlarında saxta, qanunsuz və qeyri-legitim seçkilər heç vaxt tanınmayacaq. Bunu ermənilər nə qədər tez anlasalar və dayandırsalar, bir o qədər özləri üçün də, bölgə üçün yaxşı olar və müharibə ehtimalı azalar.

Maraqlıdır ki, hələlik Minsk Qrupunun digər iki həmsədr ölkəsi - Rusiya və Fransa Dağlıq Qarabağda gözlənilən növbəti "seçki" tamaşasına reaksiya verməyib. Yəqin ki, yenə şablon, ikibaşlı bir bəyanatın şahidi olacağıq.

□ Z.SƏFƏROĞLU

Deyilənlər gəldi başa?

Hüseynbala SƏLİMOV

İnsan ürəyi daşdan deyil. Bəzən istəmədən də kiməsə və nəyəsə acımalı olursan. Ukraynada baş verən proseslər Rusiyaya qarşı nə qədər acıq yaratsa da, bu ölkənin taleyilə, yaxın vaxtlarda onu gözləyən aqibətlə bağlı rusiyalı təhlilçilərin yazdıqları ssenariləri oxuyanda adamın hirsli bir az soyuyur - insanlar həqiqətən də narahatlıq içindədirlər və bu narahatlığın rəsmi siyasətə sirayət etməməsinin isə bir səbəbi var və o, da budur ki, Rusiyada da hakimiyyət ictimai rəydən asılı deyil...

Təhlilçilər ölkəni növbəti yenidənqurma ərəfəsində görürlər. Amma bundan əvvəl onlar da etiraf edir ki, ikinci soyuq savaş bitməlidir. Əgər birinci soyuq savaş ərəfəsində nikbinlik vardsa, indi heç kim inkar etmir ki, ikinci soyuq savaş da Qərbin qələbəsilə bitəcək...

Bəli, diqqətlə baxanda görürsən ki, elə həqiqətən də hər şey o illəri xatırladır - onda da nəftə tamamilə ucuzlaşmışdı, onda da ölkə öz imkanlarına adekvat olmayan hərbi - siyasi yarışa girişmişdi... Onda Əfqanıstan ilhaq edilmişdisə, indi də Kırım ilhaq olunub. Onda da ölkə iqtisadiyyatı bütünlüklə neftdən asılı idi, ində də ondan asılıdır...

Qorəz, bu "siyahı" nı davam etdirmək olar. Rusiyalı təhlilçilərin bir təsəllisi var ki, o vaxtdan fərqli olaraq indi ölkədə bazar iqtisadiyyatı höküm sürür və bu da istər-istəməz ölkənin immunitetini artırır. Amma nə qədər?.. Həqiqətənni bu gün Rusiyada mövcud olan iqtisadi münasibətləri sağlam bazar münasibətləri adlandırmaq olar? Bax, elə məsələ də bundadır ki, olmaz və bunlar rusiyalı təhlilçilərin özlərinə də aydındır... Ölkədə bu gün mövcud olan bazar iqtisadiyyatı onun əhalisini yedirtmək və geyindirmək iqtidarında deyil...

Elə bu səbəbdən də analitiklər post - Putin erası haqqında çox ciddi danışıq və vaxtlarda olduğu kimi hətta ikinci yenidənqurmanın liderinin kim olacağını da müəyyənləşdirməyə cəhd edirlər...

Lakin daha maraqlı sual "İkinci yenidənqurmadan sonra Rusiyadan nə qalacaq?" sualıdır. Yadımıza gəlir ki, 90 - ci illərin əvvəlində Rusiya mətbuatı Rus respublikası haqqında yazırdı. Ona görə də ikinci soyuq savaş gerçək olarsa (bununla bağlı tərəddüd keçirən ölkələr də var!), o halda Rusiyadan elə Rus respublikasının qalacağını güman etmək olar...

Fəqət, rəsmilər hələ də bu cür təlaş dolu ssenarilərin fərqi deyillər. Qoca və demək olar ki, hərəkət edə bilməyən L.Brejnevdən fərqli olaraq V.Putin və D.Medvedev tez-tez idman zallarında görünür və bu yolla öz vətəndaşlarına gümrahlıq və nikbinlik aşılamaq istəyirlər. Amma alınır mı?..

Bəli, "hə" demək çətindir, çünki Brejnev erasından fərqli olaraq Rusiyada bu gün müstəqil düşünen insanlar da var. Onlar isə nikbin deyillər...

Ukraynada birinci "rəngli" inqilab ərəfəsində Kremlin o vaxtkı siyasi ideoloqu Q.Pavlovski yazmışdı ki, o şey ki, baş verməlidir, onun qarşısını almağa və hadisələri yönəltməyə cəhd göstərməyə dəyməz...

Bəli, bu, çox düzgün məsləhət idi. Amma V.Putin Q.Pavlovskini mühafizəkar A.Duqinə dəyişdi. Beləcə, A.Duqinin Avrasiya İttifaqı ideyası siyasi vəsiqə aldı...

Zira kiməsə bunların perspektivinə inanırıq? Bəziləri deyir ki, nə olsun, Avropada da böhran var! Düzdür, amma Avropa Birliyinin nüvəsini təşkil edən ölkələrdə böhran yoxdur. Bu gün onlar böhran keçirən Yunanıstana 80 milyard dollar yardım vermək iqtidarındadırlar. Gəlin görək, Avrasiya İttifaqında belə donorlar varmı?..

İndi Avrasiya İttifaqının nüvəsini təşkil edən böyük ölkələr - Rusiya və Qazaxıstan öz aqibətlərini düşünmək məcburiyyətindədirlər. Rus rublu az qala hər gün qiymətdən düşür, tenge isə sərbəst buraxılıb...

Rus mətbuatını izləməyə çalışırıq. Təsəvvür edin, nikbinlik aşılamaq və bunu əsaslandırmaq bacaran yazılar yox dərcəsindədir. Düzdür, Kırımın ilhaqını açıq pisləyən azdır, amma Əfqanıstana müdaxiləni pisləyənlər də demək olar ki, yox idi. Hətta əhalinin bir hissəsi o vaxt həqiqətən də düşünürdü ki, sovet ordusu orada "beynəlmilətçi borc" unu yerinə yetirir. Bəs sonu nə oldu?..

Əfqanıstan SSRİ üçün tələyə çevrildi. İndi də böyük bir ehtimalla demək olar ki, Kırım və şərq Ukrayna da Rusiya üçün tələyə çevriləcək...

Baxıb görürsən ki, Avropa ölkələri hələ də Rusiyaya şans verməyə çalışır. Bunun üçün isə o, Minsk razılaşmasının tələblərini yerinə yetirməlidir. Fəqət, yetirəcəkmi?..

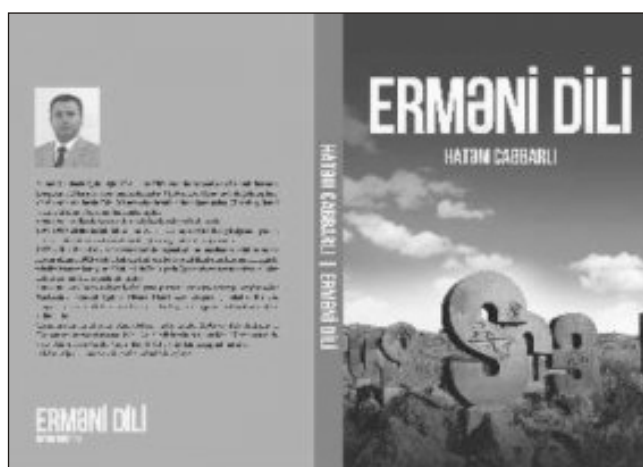
Falçılara inamımız yoxdur. Amma adam böyük bir məmnuniyyətlə Rusiyanın falına baxdırdı...

Azərbaycanda "Erməni dili" kitabı çap olundu

Azərbaycan prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzi (SAM) "Erməni dili" adlı tədris vəsaiti nəşr edib.

"Turan" bildirir ki, tədris vəsaitinin müəllifi siyasi elmlər doktoru Hətəm Cabbarlı, redaktorları tarix üzrə fəlsəfə doktoru İsrəfil Məmmədov, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Sərlan Həsənov, Söhbət Məmmədov və Tahirə Cabbarlıdır.

SAM-ın dəstəyi ilə nəşr edilən və geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulan tədris

vəsaiti 4 hissədən ibarətdir: Fonetika, Morfologiya, Söz yaradıcılığı və Sintaksis.

"Erməni dilinin öyrənilməsi, heç şübhəsiz, erməni tarixinə belə olmaq, bu və digər məsələlərə aydınlıq gətirmək, hadisələri öyrənmək və dəyərləndirmək baxımından da əhəmiyyətlidir", - SAM-ın məlumatında deyilir.

Xatırladaq ki, bu kitab Azərbaycanın müstəqilliyi dövründə erməni dilinin öyrənilməsi üçün çap edilən ilk tədris vəsaitidir.

Bizdə vahid məktəbli forması, onlarda isə...

Dünya məktəbliləri dərsə hansı qiyafədə gedirlər?

salacaq aradan qaldırmaq idi. Hazırda isə Böyük Britaniya məktəblərində şagirdlərin necə geyinəcəyi ilə bağlı müstəqil qərarlar verilir. Belə ki, əgər adı məktəblərdə adi cins və köynək geymək mümkündürsə, dəb-dəbəli, köhnə tarixi olan Clifton College kimi məktəblərdə ənənələr hakimdir. Ordakı məktəblilər olduqca ciddi, amma dəbli, tünd göy rəngli kostyum, jilet və kostyum geyinirlər.

Amma İngiltərə məktəbləri o qədər fərqli və rəngarəngdir ki, onları bir təsnifata sığdırmaq qeyri-mümkündür. Qara frak, jilet, nazik cızıq olan şalvarlı məktəbli dəstlərini də yaddan çıxarmaq olmaz. Məktəblilərin əksəriyyəti ağ qalstuk taxırlar. Amma yuxarı sinifdə təhsil alanların ağ köpək və ya italyan boğazlığından istifadə etmək hüququ var.

Amerikanın özəl məktəblərində geyim məcburi, dövlət məktəblərində isə sərbəstdir
 ABŞ-da məcburi məktəbli geyimi əsasən özəl məktəblər üçün keçərlidir. Həmin məktəblərdə oxuyan şagirdlərin geyimlərinin üzərində məktəbin emblemi əks olunur.

Adi, dövlət məktəblərində isə vahid məktəbli forması olmur. Amma bunun əvəzində dress kod mövcuddur. Məsələn, yuxarı sinifdə təhsil alanların ağ köpək və ya italyan boğazlığından istifadə etmək hüququ var.

istifadə edirlər: cinslər, enli köynək və idman ayaqqabısı.

Bəzən dress kod çox sərt də ola bilər. Məsələn, Salisbury Schoolda oğlan məktəblilər tünd rəngli pencəkden ibarət kostyum, parlaq köynək və qalstukdan istifadə edirlər.

Almanlar Hitlerin gənclər dəstəsini xatırlatmamaq üçün vahid geyimi qadağan ediblər
 Almaniyada isə məktəbli forması yoxdur. Bununla xüsusi psixoloji səbəbləri var. Bu, Hitler Gənclər Dəstəsi ilə xoşagəlməz assosiasiya yaratdığı üçün almanlar bundan imtina ediblər. Bununla belə, ölkədəki hər məktəb şagirdlərinə vahid stildə geyimi tövsiyyə edir. Bəzi məktəblər isə özəl olaraq öz məktəbli formalarını hazırlayıb, məktəblilərə təqdim edir və bununla da ayrı-seçkililiyin qarşısını alırlar.

Fransaya keçək. Bu ölkənin qanunvericiliyində məktəbli forması ilə qanun 1927-ci ildə daxil olub, amma 1968-ci ildə onu ləğv ediblər. Qonşu Belçikada isə vahid məktəbli forması bəzi katolik məktəblərində, eləcə də britaniyalılar tərəfindən əsas qoyulan məktəblərdə tətbiq olunur. Məsələn, Antverpendə yerləşən International Da Vinci School adlı məktəbin şagirdlərinin geyimi aşağıdakı kimidir: oğlanlar - qara şalvar, çəhrayı rəngdə kostyum. Qızlar - dama-dama yubka, tünd qırmızı rəngdə qalstuk, ağ rəngdə köynək.

Sərbəst qərar verən də var, sovetləri xatırladan da...

İspaniyada isə bir çox Avropa ölkələrində olduğu kimi məktəbli forması məktəbin öz qəran-

na buraxılır. Amma özəl məktəblərdə oğlanlar bir qayda olaraq tünd şalvar, açıq rəngdə köynək, qalstuk, hər dəm də pencək geyinirlər. Qızlar isə ağ köynək və dama-dama yubkadan istifadə edirlər.

Kubada isə məktəbli forması mütləqdir. Aşağı sinif şagirdləri ağ köynək və tünd qırmızı rəngdə şortiklər(oğlanlar), tünd qırmızı rəngdə yubka (qızlar) geyinir. Bundan əlavə isə qırmızı rəngdə qalstuk taxmağı unutmurlar. Yuxarı sinif şagirdləri isə ağ köynək, qum rəngində yubka, şalvar geyinirlər.

Şimali Koreyada məktəbli forması ölkədəki bir çox şeylərdə olduğu kimi, sovet sistemini xatırladır. Oğlanlar ağ rəngdə köynək və qara, ya da tünd göy rəngdə şalvar geyinirlər. Bundan başqa, qırmızı pioner qalstuku da unutmamaq olmaz. Qızlar isə ehtiva rəngdə köynək və önlüklü yubkalar.

Cənubi Koreyada isə vəziyyət fərqlidir. Orda hər məktəbin öz vahid məktəbli forması var. Bütün fərqliliklərə və geniş seçilmə baxmayaraq, ümumi tendensiya özünü göstərir. Qızlar ağ köynək və yubka geyinir. Yubkanın rəngi və uzunluğu məktəbə görə dəyişir. Oğlanlar isə tünd rəngdə şalvar və ağ köynək. İlin soyuq fəsillərində isə bu geyimə pencək və jilet əlavə olunur.

Yaponiya məktəblərində oğlanlar bir az darıxdırıcı geyimdən istifadə edirlər - qara və boz rəngli şalvar-pencək. Qızlarda isə seçim daha rəngarəng və əyləncəlidir. Bu, dama-dama və ya tünd rəngdə, kifayət qədər qısa yubkalar, dizə qədər olan corab-

lar, istənilən rəngdə köynək və matroskaldır. Bundan başqa, hər yapon məktəbi müstəqil şəkildə öz şagirdlərinin necə geyinəcəyinə qərar verir. Hətta məktəbli geyiminin hazırlanması üçün məşhur dizaynerlərə də sifarişlər verilir.

Rusiyada isə geyimin 3 növü var

Rusiyada məktəblərində isə şagirdlərin üç növ geyimləri var. Gündəlik, tədbir və idman geyimi. Bunların hər üçü vahid geyim sayılır və ümumi qəbul olunmuş, təsdiqlənmiş modelə uyğun olmalıdır. Yeni məktəbli formalarında məktəbin emblemi də əks olunur.

Avstraliyada məktəbli forması ənənəvi britaniyalı formasını xatırladır. Amma nisbətən azad və açıq. Avstraliya və Yeni Zelandiyada isti, Günəşli hava şəraiti ilə əlaqədar olaraq şypa da məcburi geyim atributudur. Yeni Zelandiya adası uzun müddət Britaniyaya tabe olub. Ona görə də, ingilis stili hətta məktəblərdə də hiss olunur.

Afrikada məktəbli forması özünü fərqliliyi ilə insanları şoka salır. Belə ki, siz bu ölkədə şagirdlərə təkə göy və ya mavi geyimlərdə yox, eyni zamanda sarı, çəhrayı, narıncı və yaşıl rəngli məktəbli formasında da rast gələ bilərsiniz.

Malayziyada məktəbli forması XIX əsrin sonlarında, hələ bura Britaniyanın koloniyası olan vaxtlarda qəbul edilib. Formanın dizaynı 1 yanvar 1970-ci ildə standartlaşdırılıb. O da Britaniya məktəblərindəki formaları az-çox xatırladır.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Yeni dərslərin başlanmasına sayılı günlər qalıb. Valideynlər artıq məktəb bazarlığına başlayıb. Bu bazarlığın əsas, əhəmiyyətli hissəsini isə məktəbli geyimləri təşkil edir. Əgər ailədə məktəbə gedən minimum iki uşaq varsa, bu, aylıq büdcə üçün ciddi yük sayılır.

Amma "Yeni Müsavat"ın apardığı araşdırma zamanı məlum oldu ki, bəzi dünya ölkələrində ümumiyyətlə, məktəbli geyimi sərbəstdir, bəzilərdə geyim məktəblərdən verilir. Elə mövzunun aktuallığını nəzərə alıb, biz də dünya məktəblilərinin dərsə hansı qiyafədə gəldiyini araşdırdıq.

Məktəbli forması ilk dəfə Britaniyada yaradılıb

Öncə ondan başlayaraq ki, məktəbli geyiminin dəbi ilə bağlı qanunvericilik ilk dəfə Böyük Britaniyada qüvvəyə minib. Bu,

1552-ci ildə, ancaq bir məktəbdə - Christ's Hospital adlı özəl məktəbdə tətbiq olunub. Dress koda görə, məktəblilər tünd göy rəngdə jaket, onun altından jilet, dəri kəmərlər və dizdən bir az aşağıya qədər uzanan şalvar. Bu forma günümüzdə qədər dəyişikliksiz gəlib çıxıb.

18-ci əsrdə isə hər bir ingilis məktəbində vahid məktəbli forması tətbiq olunurdu. Buna səbəb isə varlı-kasıb uşaqlarının arasında özünü kəskin göstərə biləcək və kasıbları kompleksə

Təhsil haqqını ödəyə bilməyən 1000 tələbənin arzusu gözündə qaldı

Ali təhsil müəssisələrinə bu il qəbul olunan abituriyentlərin qeydiyyatdan keçmə müddəti avqustun 27-də başa çatıb. Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının (TQDK) məlumatına görə bu il ali məktəblərə qəbul olunmuş 32279 abituriyentdən 1000-ə yaxını ali təhsil müəssisələrindən imtina edib. Tələbə adı qazanan, lakin qeydiyyatdan keçməyənlərin böyük əksəriyyəti təhsil haqqını ödəyə bilmədiyinə görə bu addımı atmaq məcburiyyətində qalıb. Ümumiyyətlə Azərbaycan ali məktəblərinin hər birində təhsil haqları müxtəlifdir. Azərbaycanda təhsil haqqının 2000-4500 manat aralığında olması ölkədəki orta aylıq əməkhaqqının fonunda olduqca fantastik görünür. Buna görə də valideyn çox istəmə belə, övladını ödənişli əsasla oxutdura bilmir.

Bəs bunun çıxış yolu nədedir?

Azad Müəllimlər Birliyinin sədri Məlahət Mürşüdü tələbə adı qazananların ödənişli ixtisaslarda oxuya bilmələrinin tək çıxış yolunu təhsil kreditində görür: "Ödənişli ixtisaslarda oxumaq üçün təhsil kreditlərinin verilməsi vacibdir. Tək çıxış yolu da budur. Bank o krediti tələbə ilə müqavilə bağlayaraq verməli, tələbə də ali məktəbi bitirdikdən sonra işləyəndə onun məşindən çıxılmalıdır.

Bizdə dövlət universitetləri pulsuz olmalıdır. Bu konstitusiyada da göstərilir ki, dövlət təhsil müəssisələrində, istər orta məktəbdə, istərsə də ali məktəblərdə təhsil pulsuzdur. Ancaq təəssüf ki, universitetlərimizin 80-85 faizində təhsil puludur. Təhsil haqlarının məbləğini kimlər təyin edir?! Məsələn, Bakı Dövlət Universitetində təhsil haqqı 2500 manat, Tibb Universitetində 3000-4000 manatdır. Kim bu məbləği təyin edir?! Camaatın

Məlahət Mürşüdü:
 "Camaatın sosial iqtisadi vəziyyəti nəzərə alınmadan çox yüksək təhsil haqları təyin edilir"

sosial-iqtisadi vəziyyəti nəzərə alınmadan çox yüksək təhsil haqları təyin edilir. Tələbələrində təhsil haqqı 2500 manat, Tibb Universitetində 3000-4000 manatdır. Kim bu məbləği təyin edir?! Camaatın

Samir Əliyev:
 "Azərbaycanda verilən təhsil kreditinin yalnızca adı var"

yüksək səviyyəli universitetlərdə təhsil haqları 500-700 dollar arasındadır. Ancaq bizdə bundan dəfələrlə çoxdur və hər il də artmağa davam edir. Elə tələbələr tanıyıram ki, 3-cü kursa kimi bir təhər oxuyub

borc-xərclə. Ancaq sonradan təhsil haqqını ödəyə bilmədiyi üçün təhsilini yarımçıq qoymalı olub. Yaxud da uşaqlar var ki, gündüz dərsə gəlir, gecələr də işləyir. Dərsdə də başını partaya qoyub yatır. Bu adamı qınamaq da olmur. Axı bu uşaq təhsil haqqını ödəmək üçün gecələr işləyir".

Azərbaycanda tələbələr üçün təhsil kreditlərinin verilib-verilməməsi məsələsinə gəlincə isə iqtisadçı ekspert Samir Əliyev bunun hələ ki yalnız dildə olduğunu dedi: "Azərbaycanda təhsil kreditləri verilir. Amma bu kreditlərin adı təhsildir. Yeni o kampaniya xarakteri daşıyır. Əslində isə onun təhsil krediti anlayışına aidiyyəti yoxdur. Çünki burada həm faizlər yüksəkdir, həm də kredit götürəndən sonra növbəti aydan ödənişi başlayır. Bu da təhsil krediti fəlsəfəsinə uyğun gəlmir. Tələbə kreditləri əksər ölkələrdə var. Bunun əsas mahiyyəti ondan ibarətdir ki, tələbələr kredit götürür və onu öz təhsilinə xərcləyir, sonra da onu qaytarır. Bu kreditlər adətən iki cür olur. Biri sırf təhsil haqqını ödəmək üçün. Bir də var təhsil haq-

qı ilə yanaşı tələbənin kirayə haqqını və gündəlik xərclərini ödəmək üçün. Bütün o xərclər kreditə daxil olur. Tələbə kreditlərinin digər kreditlərdən əsas fərqi ondan ibarətdir ki, faizlər aşağı olur. Həm də ödənməsində güzəşt olur. Adı kreditlərdə götürəndən bir ay sonra qaytarmağa başlayırsan. Amma tələbə krediti belədir ki, krediti götürüb təhsil alır. Ali məktəbi bitirib işə qəbul olandan sonra həmin krediti ödəməyə başlayır. Yeni təhsil müddətində bu kredit ödənilir. Bu kreditin əsas üstünlüyü bundadır".

Ekspert təhsilin inkişafı üçün tələbə kreditlərinin olmasının vacib olduğunu bildirdi: "Tələbə kreditlərinin Azərbaycanda da verilməsi çox yaxşı olardı. Burada söhbət sahibkarlığın qazancından gəlmir. Təhsilin inkişafından gedir. Burada insan faktoru var və insan kapitalı formalaşır. Həmin insan gələcəkdə ölkə iqtisadiyyatına, gələcək inkişafına öz töhfəsini verə bilər. Bu baxımdan mən düşünürəm ki, Azərbaycanda tələbə kreditlərinin verilməsi çox yaxşı olardı".

□ **Günəl MANAFLI**

Rusiyanın "dollar hücumu" uğursuzluğa məhkumdur

Politoloqun fikrincə, Rusiya və Çinin ABŞ-a qarşı planları nəticə verməyəcək

Xəbər verdiyimiz kimi, Rusiya prezidenti Vladimir Putin MDB ölkələri çərçivəsində ticarətin ABŞ dolları ilə aparılmasından imtina edilməsi haqqında Dövlət Dumasına qanun layihəsi təqdim edib.

Layihəyə əsasən, "Müstəqil Dövlətlər Birliyinə üzv dövlətlərin inteqrasiya olunmuş valyuta bazarının təşkili sahəsində əməkdaşlıq haqqında" saziş çərçivəsində hesablaşmalarda valyuta kimi dollar və avrodan imtina edilməsinə imkan verən mexanizm yaradılacaq.

Söhbət əsasən Rusiya, Belarus, Ermənistan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan və digər ölkələr arasında vahid maliyyə bazarının yaradılmasından gedir. Avrasiya İqtisadi İttifaqı çərçivəsində ölkələr artıq milli valyutalara keçilməsini müzakirə ediblər. Buna əsasən 2025-2030-cu illərdə Rusiya, Belarus, Qazaxıstan və Ermənistan milli valyutalarla ticarət aparacaq. Hazırda ittifaq ölkələri arasında ticarətin təxminən yarısı dollar və avro ilə aparılır.

Məlum olduğu kimi, hazırda Rusiya ABŞ-ın tətbiq etdiyi sanksiyalardan əziyyət çəkir. Bundan başqa Vaşinqton maliyyə embarqoları ilə Rusiya rublunun kəskin ucuzlaşmasına nail olub. Buna qarşı hazırda Rusiyanın faktiki olaraq müqavimət göstərmək imkanı yoxdur. 2000-ci illərin əvvəllərində hərbi və siyasi cəhətdən güclənən Rusiyanın ABŞ hegemoniyasına qarşı müqaviməti hər dəfə məhz maliyyə sanksiyaları ilə zəiflədilib. 2008-ci il böhranı, daha sonra 2014-cü ildə tətbiq olunan

sanksiyalar Rusiyanı xeyli dərəcədə zəiflədib. Putin isə ABŞ-a qarşı mübarizə aparmaq üçün onun əsas silahı olan dolları vurmağa çalışır. Bundan əvvəl Rusiya Çinlə ticarəti dollarsız aparmaqla bağlı Pekinlə danışıqlar başladı, indi isə Moskva daha çox təsir imkanlarının mövcud olduğu MDB coğrafiyasında ABŞ dollarına qarşı müqavimət göstərməyə çalışır.

Amma bu mümkün olacaqmı? Bütün dünyada hegemon gücə çevrilmiş, dünya valyutası funksiyasını daşıyan dolları bazardan çıxarmaq Putinə müyəsər olacaqmı? Siyasi şərhçi, "Trend" İnformasiya Agentliyinin direktor müavini Arzu Nağıyev deyir ki, Amerikanın hegemon güc olmasının arxasındakı əsas səbəblər arasında hərbi və iqtisadi güclə yanaşı demokratiyadır: "Düşünürəm ki, bu gün Amerikanın güclü bir dövlət olmasına bir neçə səbəb var. Yəni əsas məsələ hökumətin xalq hökuməti olmasıdır. Demək olar ki, bütün səlahiyyətli orqanlar - Konqres

üzvləri, başçı, əyalət səlahiyyətli, qəsbə və şəhərləri idarə edənlər hamısı seçkilidir. Əgər onlar vəzifələrini dürrüst idarə edə bilmirsə, vəzifədən kənarlaşdırılırlar. Ən əsası isə hakimler birbaşa xalq tərəfindən seçilir və ya seçilmiş səlahiyyətli tərəfindən təyin edilir. Bu çox böyük amildir. İkinci şərt konstitusiyadır ki, hökumətin səlahiyyətlərini üç yerə ayırır - Prezidentə aid olan icra hakimiyyəti, Konqresin hər iki palatasını əhatə edən qanunverici hakimiyyət və başda ali məhkəmə olmaqla məhkəmə hakimiyyəti və əsas məqam kimi onların hər birinin səlahiyyətlərini çərçivəyə salır və lazım olduqundan çox səlahiyyət sahibi olmasına icazə vermir. Bu faktorlar ABŞ-ı dövlət kimi saxlayan əsas amillərdir".

ABŞ-ın dünyada supergüc olmasının daha bir göstəricisi təbii ki, hərbi qüvvələridir. Və təbii ki, ABŞ öz gücündən dünyadakı hakim mövqeyini qoruyub saxlamaq üçün istifadə edir: "Silahlı qüvvələr də quru qoşunları, hərbi do-

nanma, hərbi hava qüvvələri, dəniz piyadası, sahil mühafizəsi və milli qvardiyadan ibarətdir və əsasən müqavilə əsasında qulluqdan ibarətdir. Bütün bunları sadalamaqda əsas məqsəd odur ki, bu dövlətin əsas devizi "Maraqlarım olan yerdə heç kimin marağı mənim üçün maraqlı deyil"- kimidir".

Ancaq A.Nağıyevin fikrincə, Rusiya və ya Çin kimi dövlətlərin ABŞ-a qarşı planları heç bir nəticə verməyəcək: "Çünki onlar ehtiva bir quruluşda yaşayırlar ki, qanunu pozmayanda demokratiya sənə müdafiə edir. Məhz buna görə də inanmıram ki, Amerikanı zəiflədə bilərlər, çünki xalq bunu istəmir. Təsəvvür edin ki, bu gün Avropadakı miqrant problemi onlarla tutmuş, Çindəki neft məsələsinə qədər, PKK və İŞİD oyunlarının hamısını ABŞ idarə edir. Əgər dollar ABŞ-ın milli valyutasıdır və bütün dünya birjalarında alqı-satqı onunla aparılırsa, əlavə müdaxiləyə nə ehtiyac ola bilər, yəni əsas çap makinası ondadır".

Ekspertin fikrincə, həm Rusiya dövlətinin iqtisadi və siyasi gücü ona dolları sıxışdırmaq imkanı vermir: "Rusiya gələndə isə onlar Allah sevgisi ilə qorxusunu səhv salırlar. Hər hansı bir məsələyə müdaxilə etməmişdən önce fikirləşmək lazımdır ki, sizi orada gözləyən və istəyən varmı? Siz gəldiyiniz yerdə hansı xeyri verə bilərsiniz? Əlbəttə yoxdur! Çünki qorxu, hədə ilə nə iqtisadiyyat, nə hərbi potensial, nə də ki, siyasət olmur.

Bu gün MDB məkanında dolların qadağası hansı müsbət xeyir verə bilər ki? Əlbəttə heç nəyi? Bu gün Rusiyada belə istəklər siyasi ambisiyalardan başqa bir şey deyil, sadəcə olaraq bir neçə şəxsin və ya klanın arzusudur. Guya onların əmanətləri milli valyutadadır, xeyr, dəyəri gündən günə heçə dönməyən rubl kimə lazımdır ki? Bir sözlə, əsas meyar insan faktorudur, demokratiya, dövlətçilik və maddi rifahdır. Bütün bunlar olmayanlarda tənəzzül olur".

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU**

benzinin qiymətinin aşağı salınmamasına gəlincə, A1-92 markalı benzinin qiymətinin formalaşmasına (maya dəyərinə) təsir edən xərclər (xam neftin hasilatına və emalına çəkilən xərclər, qiymətə daxil olan vergilər və s.) qiymətin müəyyənləşdirildiyi tarixdən dəyişməyib: "Eyni zamanda, A1-92 markalı benzin daxili istehsal olduğundan dünya bazarında baş verən proseslərin onun qiymətinə təsiri yoxdur. Odur ki, hazırda Tarif (qitmet) Şurasında benzinin qiymətinin dəyişdirilməsi məsələsi müzakirə olunmur".

A.Əliyev qeyd edib ki, hazırda ümumi istehlakda payı çox az olan (təxminən 4-5%) "Premium Avro-95" benzinin isə Azərbaycana idxal olunur və bu markalı benzinin qiyməti Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən tənzimlənir.

Nazirlik rəsmisinin sözlərinə görə, Tarif Şurası tərəfindən 2013-cü il 3 dekabr tarixindən A1-92 markalı benzinin perəkəndə satışı üçün qiymət hər litr üçün 70 qəpik müəyyənləşdirilib.

Dünya bazarında xam neftin qiymətinin ucuzlaşmasının fonunda Azərbaycanda

Avropanın Şərqi siyasəti öz "bəhrəsini" verir

Kənan RÖVŞƏNOĞLU

"Qoca qitənin" qaçqın böhranının səbəbləri barədə qeydlər

Avropa İkinci Dünya Müharibəsindən bu yana ən böyük qaçqın böhranı ilə üz-üzə qalıb. Minlərlə insan Suriya, İraq, eləcə də Afrikadan hər gün "qoca qitəyə" üz tutur. Bu yolda onlarla insan dənizdə boğulur, zorakılığa, təcavüzə məruz qalır, yollarda yük maşınlarında havasızlıqdan boğularaq ölür. Hətta bütün bu maneələri keçib mənzil başına çatanlar belə çətinliklərlə üzləşir.

Avropa ölkələri artan qaçqın ordusuna qarşı müxtəlif tədbirlər hazırlayır. Vaxtaşırı bir araya gələn Avropa liderləri yeni-yeni planlar hazırlayırlar. Fransa 100 il əvvəl olduğu kimi ölkə ərazisində qaçqın düşərgələri yaradıb; Avstriya, İtaliya hökuməti də analoji düşərgələr qurub. Macarıstan isə qaçqınların qarşısını almaq üçün sərhədlərində tikanlı məftillərdən hasar çəkib. Ancaq bütün bu tədbirlər ilin əvvəlindən başlayaraq fəlakətli səviyyəyə çatan qaçqın köçünün qarşısını almaqda acizdir.

Avstraliya xarici işlər naziri Culiya Bişop isə Avropa liderlərinə müraciət edərək qaçqın probleminin kökünü tapmağa, problemi kökündən həll etməyə çağırıb. C.Bişop Avropanı İŞİD-ə qarşı koalisiyaya qoşulmağa, terror problemini kökündən həll etməyə və bununla da qaçqınlar böhranının qarşısını almağa dəvət edib. Hazırda Avropaya qaçan insanların 40 faizinin suriyalı olduğunu xatırladan nazir, problemin kökünə işarə edib.

Əlbəttə, hər kəsə məlumdur ki, Avropa uzun illərdir dünyanın müxtəlif regionları, xüsusən də Asiya və Afrika insanı üçün sabitlik və rifah cənnəti olaraq ümid yerinə çevrilib. İnsanlar müxtəlif səbəblərdən üzlədikləri təzyiqlərdən, acınacaqlı həyatdan qurtulmaq, yaxşı yaşamaq üçün Avropaya üz tutur. Ancaq təbii ki, kütləvi köçlər müharibələrin, böyük fəlakətlərin dövrünə düşür. Ötən əsrin əvvəllərində müstəmləkələri itirən Avropa dövlətləri müstəqillik qazanan Yaxın Şərqi və Afrika ölkələrindən çıxarkən özləri ilə müstəmləkə dövründəki xidmətçilərini də gətirdilər. Uzun illər müstəmləkə imperiyalarına xidmət edən bu insanlara yeni müstəqil ölkələrində yer yox idi. Fransa, Britaniya, Belçika, İtaliya kimi keçmiş müstəmləkə imperiyalarına bu şəkildə xeyli qaçqın gəldi.

Və nə yazıq ki, oxşar situasiya 100 ildən sonra bir qədər fərqli formada təkrarlandı. Bu gün dənizdə boğulan, yollarda ölənlər, öldürülən qaçqınların məsuliyyəti Yaxın Şərqi və Şimali Afrika böhranlarını yaradan və həll etməyə çalışmayan Avropa liderlərinin üzərindədir. 2011-ci ildə NATO vasitəsilə Liviyanı bombalayıb Qəzzafini devirən Avropa dövlətləri bu ölkənin yenidən formalaşması, normal dövlət qurulması üçün faktiki olaraq heç nə etmədilər. Nəticə göz önündədir: Liviya ən azı 3 hissəyə bölünüb, ölkədə faktiki olaraq kaos, anarxiya hökm sürür. Dinc liviyalıların yeganə edə bildikləri insan tacirlərinə sonuncu pullarını da verib Aralıq dənizi üzərindən rezin qayıqlarla ölüm riskli Avropa yoluna çıxmaq olur. Bu yolda isə minlərlə insan mənzil başına çatmadan ölür.

Mərkəzi Afrikada, Yaxın Şərqdə - İraq və Suriyada - baş qaldıran böhranın həlli üçün faktiki olaraq heç nə etməyən, əskinə bu ölkələrdə terrorun ayaq açmasına səbəb olan hərəkətlərə yol verən Avropa Şərqdə müharibə və xəosa rəvac verməklə özü üçün də bəla hazırladığını fərqi deyildi. Amma indi artıq necə deyərler, bəla qapını döyür. Artıq Macarıstan polisi qaçqınların arasında İŞİD-ə bağlı olan şəxsləri ifşa edərək saxlayıb. Beynəlxalq media radikal qrupların qaçqınlar arasında Avropaya sızdığını qeyd edir.

Bütün bunların bir dərsi var: Dünya nəhayət ki, bu problemlərdən dərslər alıb Yaxın Şərqdəki böhranların aradan qaldırılması üçün ciddi işlər görməlidir. Əks təqdirdə Yaxın Şərqi alovları hələ çox ölkələri "yandıracaq".

Benzin ucuzlaşmayacaq

İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin rəsmisi açıqlama verdi

Son bir neçə aydır ki, dünya bazarında neftin qiyməti xeyli ucuzlaşmış. Bunun nəticəsində bir çox ölkələrdə benzinin qiymətində azalmalar var. Ölkəmizə xaricdən idxal edilən Premium benzinin (Avro 95) qiymətində isə azalma müşahidə edilmir.

Bəs, görəsən ölkəmizdə benzinin ucuzlaşması gözlənilirmi?

İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Abbas Əliyev azvision.az-ın sorğusuna cavab olaraq bildirib ki, ölkə ərazisində istehlak olunan benzinin əksər hissəsi (təxminən 95%-i) A1-92 markalı benzindir və bu markalı benzinin tamamilə daxildə istehsal edilir.

Nazirlik rəsmisinin sözlərinə görə, Tarif Şurası tərəfindən 2013-cü il 3 dekabr tarixindən A1-92 markalı benzinin perəkəndə satışı üçün qiymət hər litr üçün 70 qəpik müəyyənləşdirilib.

Dünya bazarında xam neftin qiymətinin ucuzlaşmasının fonunda Azərbaycanda

Cümə söhbətləri

B ismilləhir-Rahmə-nir-Rahim!
 Bir neçə bəhsdir ki, Allahın lütfü və inayəti ilə Allahın razılığı əldə etmək mövzusu ətrafında danışırıq. Necə edək ki, Allahın razılığını əldə edək? Haradan bilək ki, Allahın razılığını əldə edə bilmişik, ya yox? Bu istiqamətdə önəmli mətləblər meydana çıxır.

Allahın razılığını əldə etməyin birinci və ən zəruri şərti - şəri vəzifələrə, vacibatlara əməl etməkdir. Hər şey əslində bunlardan başlayır və bunlarsız heç bir şey yoxdur. Şəri vəzifələrə əməl etmədən, Allah razılığını qazanmaq mümkün deyil. Biri deyə bilər ki, mən namaz qılmıram, amma Allahın razılığını qazanmağa çalışıram. Belə bir şey mümkün deyil. Biri deyə bilər ki, mən vacibətlərimə riayət etmərəm, onları tərk edirəm, amma istəyirəm ki, Allah məndən razı olsun. Başa düşür, anlayır, dərk edir ki, onları yerinə yetirməlidir. Onları yerinə yetirməyə gücü də çatır, amma iradəvi olaraq bunu tərk edir. Təbii ki, belə bir insanın Allah razılığını qazanması mümkün deyil. Haramlara mürtekb olan insanın, haram işlər görənin insanın Allah razılığını qazanması mümkün deyil.

Ona görə də Allah razılığını qazanmaq üçün ilk və ən zəruri şərt - insanın öz şəri vəzifələrinə əməl etməsidir. Bu olmadan sonra artıq insan Allahın razılığını qazanmaq üçün çalışsa bilər. Şəri vəzifələri yerinə yetirmək dedikdə vacib buyurulanlara əməl edilməsi və haram buyurulanlardan çəkinilməsi nəzərdə tutulur. Gündəlik həyatımıza hər birimiz nəzər salmalıyıq ki, vacibətlərimizə, namazlarımıza, başqa vacib əməllərə münasibətdə səhlənkar yanaşmayaq. Allah etməsin ki, vacibləri yerinə yetirməkdə və haramları tərk etməkdə süstlük göstərek.

Allaha itaət şövqü - Allah razılığının nişanəsidir

Həzrət İmam Səccad (ə) buyurur: "Hər kəs ki, Allah Təala ona vacib buyurduqlarına əməl edər - o, insanların ən yaxşılarındanandır". İnsanların ən yaxşılarından olmaq əslində Allahın ən bəyəndiyi insanlardan olmaq deməkdir. Allahın bəyəndiyi insan olmağın, insanların ən yaxşısı olmağın

İnsan necə bilsin ki, Allah ondan razıdır?

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
 İlahiyyatçı-filosof, İçərişəhər Cümə məscidinin imam-camaatı

sinə, görə ki, Allaha bəndəlik üçün ruhiyyəsi yoxdur, namazlarını güclə qılır, Allahla münacata halı yoxdur, vacibətlərə diqqət etməkdə süstlük göstərir və harama tərəf böyük həvəs və məmnunluqla gedərdi, fəqət, müəyyən səbəblərdən gedə bilmir - bu hal Allahın qəzəbinin nişanəsidir. İnsan özündə yaxşı işlər görmək, Allaha bəndə olmaq ruhiyyəsini hiss edirsə, bilsin ki, Allah ondan razıdır. Və bu razılığı əldə etmək üçün insan çalışmalı, səy etməlidir.

Allahın razılığı insanın daxilində bəndəliyə doğru bir şövq, meyillənmə yaradır. Təbii ki, bütün bunların hamısı o zaman olur ki, insan qəflətdə olmasın. Əvvəllər insanı qəflət durumuna salan nisbətən daha az amillər, daha az qıcıqlar var idi. Bu gün qəflətə düşmək xeyli rahatlaşıb. İnsan müasir texnologiya imkanlarından düzgün istifadə edə bilməyə, bir də aylar ki, gününün 24 saatını bütün bunların əsarətində keçirib. Məsələn, insan Allahın razılığını qazanmaq niyyəti ilə qohum-əqrabaya baş çəkməyə gedər, amma əlindən telefonu düşməz. İnsan bir də aylar ki, qəflət tam mərkəzindədir.

Allahın razılığını qazanmaq üçün ən zəruri şərtlə Allah razılığının nişanələrini qarşılaşdıranda görürük ki, burada ortaq nöqtə olaraq Allaha itaət çıxır. Aydın olur ki, Allahın razılığını qazanmaq üçün insan ilk növbədə şəri vəzifələrini yerinə yetirməlidir, yeni Allaha itaət etməlidir. Eyni zamanda Allahın insandan razı olmasının nişanələri də Allaha itaətdir. Vacib

batların, şəri vəzifələrin yerinə yetirilməsinin keyfiyyəti də kifayət qədər önəmlidir.

Vacibətlərin keyfiyyəti insanın durumu üçün çox önəmlidir

Qarşıdan həcc mövsümü gəlir. İslamın ən önəmli məsələlərindən biri də həccdir. Bu, İslamın vacib buyurduğu ayinlərdəndir. Həccin mahiyyəti yalnız Kəbədə bəlli əməlləri edib, sonra qayıtdıqdan sonra onları tərk etmək deyil. Əskinə, həcc - insanın təkamülə çatması üçün nəzərdə tutulmuş bir vacibətdir. Biz bütün vacibətlərin mahiyyətinə nəzər salsaq, həyatımıza çox böyük təsirləri olar. Əgər onlara nəzər salmasaq, növbəti, sıradan adi bir məsələyə çevrilir.

ki, Allahdan başqa hər şeyi geridə qoyuruq və İlahi sərhədlərə daxil oluruq. Necə ki, hacılar həccə bağlı əməlləri yerinə yetirirlər, ehramlanırlar və əməllərinə başlayırlar, eləcə də namaz qılan insan namazın əvvəlində "təkbir" - "Allahu əkbər!" - deməklə Allahdan başqa hər şeyi və hər kəsi özündən kənarlaşdırır. O, artıq İlahi həyəmə, İlahi sərhədlərə daxil olmasını bəyan edir.

Rüku və səcdələrin mənziləti

Ayətullah Behcət (r.ə) ar- dında buyurur: "...Və qiyam - iki dostun söhbəti və ünsiyyətidir. Və rüku - qulun ağası qarşısında əyilməsidir. Və səcdələr - xüzunun, yeni itaətin, torpağa çevrilməyin və Allah müqabi-

Namazın əhəmiyyəti bu qədər yuxarıdır. Bütün ibadətlər də bu cürdür. Bizlər vacibətlərin mahiyyətini, fəlsəfəsini anlasaq, onlara başqa cür yanaşarıq. Bir var ki, insan namazı necə gəldi qılır. Nə "təkbir"inə, nə qiyamına, nə rükusuna, nə səcdəsinə, nə qiraətinə fikir verir. Namazı sadəcə, vacib olduğu üçün tez yerinə yetirir ki, boynundan götürül-sün. Özü də tez bir şəkildə namazını qılır ki, "vacib işləri"nin ardınca getsin. Bu, insanın faciəsidir. Hər şey namazın düzəlməsi üçün olmalı olduğu vaxtda, biz namazı tez yerinə yetiririk ki, guya digər yarımçıq qalmış işlərimizin ardınca gedək.

Halbuki, namazımız düzəlməyə, nə dünya işlərimiz düzələcək, nə də axirət işlərimiz. İnsandan ilk soruşulan məsələ namaz olacaq. Namazımız qəbul olunsaydı, digər əməllərimiz də qəbul olunacaqdı. Namazımızın keyfiyyəti necədirsə, əməllərin keyfiyyəti də o cürdür.

Namaz - İslamın simasıdır

Həzrət Rəsulullah (s) buyurur: "Hər şeyin siması var. Sizin dininizin siması da namazdır". Hər məktəbin, hər təlimin, hər düşüncənin bir siması var. Fəsadın öz siması, mənfi yolların öz siması var. Özləri də bunu gizlətmir, açıq şəkildə bəyan edirlər. Təfəkkür tərzinin, məfkuranın da öz siması var. Sağçılığın - öz, solçuluğun - öz, hər bir cərəyanın öz siması var. İslam dininin siması - namazdır. Namazsız İslam yoxdur. Biz əgər İslamın simasını tərennüm, təqdim etmək istəyiriksə, gerək bu mövzuda keyfiyyətə diqqət edək. Çünki insanlar İslam dini ilə namaz vasitəsilə tanış olurlar.

Həzrət Əmirləmənin (ə) buyurur: "Namaz hər bir təqvalı üçün Allaha yaxınlaşmağın vasitəsidir". Bir insan təqvaya riayət etmirsə, onun üçün namaz bir mahiyyət kəsb etməz, əgər namazını qılsa belə, bunu nəyə görə və ya növbəti xarakterli həyata keçirər. Amma təqvaya riayət edən insan üçün namaz çox mühüm bir vasitədir. Namaz - təqvalı insanın Allaha yaxınlaşması üçün ilk və ən zəruri məsələdir. Namazda Allahla yaxınlıq tapmaq üçün bütün şərt və şəraitlər mövcuddur.

Həzrət Əli (ə) başqa bir yerdə buyurur: "Kim namazı onun həqiqətlərini dərk edərək qılsa, günahları bağışlanar". Biz yuxarıda namazın mahiyyətində dayanan həqiqətlərə toxunduq. Hə bir namaz qılan insan bu həqiqətləri dərk etməyə, duymağa və namazlarında yaşatmağa çalışmalıdır. Yalnız bu cür namaz insanı günahlardan qoruyar və etdiyi günahların bağışlanmasına səbəb olar. Bu namaz insanın təkamül vasitəsinə çevrilir və onu pisliklərdən uzaqlaşdırır.

Allahım, bizlərə Sənə itaətlə Sənin razılığını əldə etməyi nəsis et!

Allahım, bizlərə hər bir namazımızı, mahiyyətini duyaraq və dərk edərək qılmaq ləyaqətini nəsis et!

Allahım, namazlarımızın günahlarımızın bağışlanmasına səbəb olmasını nəsis et! Amin!

lində yox olmağın son dərəcəsidir. O vaxt ki, bəndə namazın sonunda Allahın müqəddəs hüzzurundan geri dönür, ilk hədiyyə ki, özü ilə götürür. Onun tərəfindən olan salamdır". Necə ki, iki dost ünsiyyət saxlayar, iki dost söhbət edər, qiyam vəziyyətində - ayaq üstə üzü qibləyə duran vaxtı - insan Rəbbi ilə bu vəziyyətdə olmalıdır. Rüku - əllər dizə çatıncaya qədər əyilmək - qulun həqiqi Ağası qarşısında əyilməsidir. Biz hər gün, hər namazda rüku edən zaman bəndənin Yarıdan qarşısında əyilməsini düşünsək, halımız tamamilə dəyişər. Biz səcdəyə gedən zaman - alnımızı, əllərimizin içini, dizlərimizi, ayaq barmaqlarımızı yerə qoyduğumuz vəziyyətdə anlasaq ki, hansı halı yaşama- lıyıq və səcdə nəyi simvolize edir, həmin namaz bizi Allaha qovuşdurur. Biz səcdə ilə Allaha itaətin ən ali dərəcəsini bəyan edirik. Bir torpaqdan yarıdan qırdığımızı və bir gün torpağa qarışacağımızı izhar edirik. Eyni zamanda səcdə - Allahın müqabilində yox olmağın göstəricisidir. Biz Allaha aidik, öz-özlüyümüzdə Ona məxsus- suq. Əgər insan namazını bu cür anlaya, dərk edə bilsə, həccə əldə etdiyi ruhiyyəni burada da əldə edər. İnsan diqqətli olsa, həccə gedən zaman bəndəlik etmək üçün tapdığı təmərküzü hər gün qıldığı namazında da tapar.

Behcət ağa (r.ə) bəyan edir ki, insan namazdan ayrılan zaman Allah tərəfindən ona verilən ilk hədiyyə də sonda dediyi salamlardır. Bu salam - Rəbbin bizə hədiyyəsidir ki, bizlər Onun hüzzurunda idik, qonağı idik, Onun hüzzuruna daxil olmuşduq - qayıdarkən bizi hədiyyə ilə qaytarır.

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev bir neçə gün əvvəl imzaladığı fərmanla vətəndaşları məmnun edən dövlət qurumu olan ASAN Xidmətə əlavə səlahiyyətlər verdi. "Dövlət xidmətlərinin göstərilməsində şəffaflığın artırılması, yaşayış yeri üzrə qeydiyyat və lisenziyalaşdırma prosedurlarının elektronlaşdırılması sahəsində bəzi tədbirlər haqqında" fərmana əsasən ASAN Xidmət mərkəzlərində taksi minik avtomobilləri ilə sərnişin daşınmasına lisenziya və "Fərqlənmə nişanı"nın verilməsi mümkün olacaq.

Eyni zamanda dövlət canda da belə asan və mübaşçısının imzaladığı sənədə əsasən, vətəndaşlar yaşayış yerindən arayışı bir gün ərzində almaq hüququ qazanıblar. ASAN Xidmətdə tətbiq olunan yeniliklər ekspertlər tərəfindən təqdir olunur. Bununla yanaşı hesab edilir ki, əhalini xüsusilə maraqlandıran və əksər hallarda narahat edən sahələrdə, xüsusilə də vergilər və gömrük sistemlərində də ASAN-laşmanın tətbiqi zəruri məsələdir.

İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzinin rəhbəri Qubad İbadoğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, əhaliyə yönəlik xidmətlərin mərkəzləşdirilməsi və tezləşdirilməsi ideya olaraq ASAN tərəfindən yaxşı layihələndirilib və uğurla idarə olunur: "Son sərəncamla əhalinin yaşayış yerindən arayışa almasının asanlaşdırılması bu istiqamətdə gedən işlərə töhfə sayıla bilər. Amma bir sıra ölkələrdə belə arayışlar çoxdan ləğv olunub. Məsələn, ABŞ-da yaşadığınız evə məktub alırsınızsa, o halda həmin zərfin üzərindəki ünvan sizin yaşayış yerinizi təsdiq etməyə kifayət edir. Bu halda başqa sənəd tələb olunmur. Odur ki, Azərbaycan

canda da belə asan və mübaşçısının imzaladığı sənədə əsasən, vətəndaşlar yaşayış yerindən arayışı bir gün ərzində almaq hüququ qazanıblar. ASAN Xidmətdə tətbiq olunan yeniliklər ekspertlər tərəfindən təqdir olunur. Bununla yanaşı hesab edilir ki, əhalini xüsusilə maraqlandıran və əksər hallarda narahat edən sahələrdə, xüsusilə də vergilər və gömrük sistemlərində də ASAN-laşmanın tətbiqi zəruri məsələdir.

Q.İbadoğlunun sözlərinə görə, gömrük və vergi işinin asanlaşdırılması və şəffaflaşdırılması günün tələbidir: "Bu sahədəki xidmətləri də iki hissəyə bölmək olar: fiziki şəxslərə və hüquqi şəxslərə. Artıq fiziki şəxslərə yönələn bir çox xidmətləri ASAN vasitəsilə əldə etmək olur. Amma təcrübə göstərir ki, bu sistem o qədər də səmərəli işləmir. Çünki ASAN-da oturan Vergilər Nazirliyi və Gömrük Komitəsi əməkdaşları məsuliyyəti öz üzərlərinə götürmür və müstəqil qərar verməkdə çətinlik çəkirlər. ASAN-da işləyən Vergilər Nazirliyi və Gömrük Komitəsi əməkdaşları daha çox texniki funksiyaları icra edirlər. Ona görə də, bu sahədə köklü dəyişiklik olmalıdır ki, fiziki və hüquqi şəxslər bu sahədə də ASAN-ın imkanlarından yətinəcə bəhrlənə bilsinlər".

İqtisadi Təşəbbüslərə Yardım Mərkəzinin rəhbəri Azər Mehtiyev də hesab edir ki, ASAN Xidmətin yarıdırılması maraqlı bir sosial innovasiyadır: "Xidmət yarıdırılmasından keçən dövr ərzində öz işi ilə vətəndaşla-

Vergi və gömrük sistemi ASAN-laşacaq mı..

Qubad İbadoğlu: "Bu strukturlara aid işlərin asanlaşdırılması və şəffaflaşdırılması günün tələbidir"
Azər Mehtiyev: "ASAN xidmətin iş təcrübəsini bütün dövlət qurumlarına ötürməklə islahatı başa çatdırmaq daha yaxşı olardı"

rın rəğbətini də qazanıb. Ən mühümü odur ki, ASAN xidmət bir nümunə ortaya qoydu ki, bizim ölkəmizdə də dövlət qurumları vətəndaşları incitmədən onlara yüksək keyfiyyətli xidmət göstərə bilər, yetər ki, bunu istəsinlər və işlər düzgün qurulmuş olsun. Yəni bəzilərinin iddia etdikləri kimi, rüşvət-xorluq və məsuliyyətsizlik

heç də bu xalqın mentaliteti ilə bağlı deyil, rüşvət-xorluq və korrupsiya idarəetmənin necə təşkil edilməsi ilə birbaşa bağlıdır". A.Mehtiyev xatırladı ki, prezidentin son fərmanı ilə sahibkarlıq fəaliyyətinə lisenziya və sertifikatların verilməsi işinin asanlaşdırılması üçün bu funksiya da ASAN xidmətə həvalə olunub və xüsusi bir portalın yaradılmasına göstəriş verilib: "Təbii ki, lisenziyaların verilməsi prosesinin asanlaşdırılması və sünü maneələrin aradan qaldırılması baxımından yaxşı addımdır. Mövcud vəziyyətdən çıxış etsək, əlbəttə ki, xüsusilə gömrük sahəsində iş adamlarının üzleşdikləri maneələrin aradan qaldırılması üçün də bu funksiyanın da ASAN-a ötürülməsi əhalinin çoxdanki gözləntiləri arasındadır. Amma dövlət xidmətlərinin bütün sahələrində olan problemləri həll etmək üçün həmin funksiyaların hamısının

ASAN xidmətə ötürülməsi heç də çıxış yolu kimi görünmür. ASAN xidmətin təşkilinə və fəaliyyətinə bir islahat elementi, pilot layihə kimi yanaşmaqla, özünü doğruldan bu layihəni bütün dövlət qurumlarının fəaliyyətinin oxşar formada təşkilinə keçməklə genişləndirmək daha məqsəduyğun olardı. Yeni əslində ayrı-ayrı funksiyaların ASAN xidmətə ötürülməsi ilə deyil, ASAN xidmətin iş təcrübəsini bütün dövlət qurumlarına ötürməklə islahatı başa çatdırmaq daha yaxşı olardı".

□ **Qavid TURAN**

Kişilər!!! Axırmıca şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə **Azərbaycanda**, nə də **xaricdə heç kim kömək edə bilməyibse, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:**

- * **Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək** (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * **Cinsi marağın və cinsi aktların azalması**
- * **Vaxtıdan tez toxum ifrazatı** (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * **Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)**
- * **Prostatitlər.** Prostat böyüməsi və ya **kiçilməsi**
- * **Prostat adenomasi** (vəzidə düynələrin amala gəlməsi)
- * **Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi** və ya **kiçilməsi**
- * **Qasıq-xayalıqda** sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən **xarici cinsi üzvün** balaca olması
- * **Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi**
- * **Cinsi üzvün düynələ birdən öyilməsi** (Peyroni xəstəli.)
- * **Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı**
- * **Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)**
- * Hormonal və iltihablı **sonsuzluq** (kişilər və qadınlarda da)
- * **Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları**
- * Sidik aktlarının gecə ya **gündüz tez-tez olması**
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı **sidikdə və spermada qan olması**
- * **Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar**
- * **Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar**
- * **Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması**
- * **Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz**
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks halqa qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Elan

Qəbələ rayonu Vəndam kəndində parket fabriki bütün avadanlıqları ilə birlikdə, çox ucuz qiymətə (15000 AZN) təcili satılır.

Əlaqə üçün: 070 335 90 15

MUSAVAT

Son səhifə

N 195 (6223) 4 sentyabr 2015

“Paxmel” olmamaq üçün...

“Paxmel”dən əziyyət çəkirmən deyənlər, əslində az içənlərdir. Hollandiya və kanadalı alimlər belə qənaətə gəliblər ki, bərk sərxoşluqdan sonra süstləşmənin qarşısının alınmasının ikinci yolu az içməkdir... Tədqiqatçılar 800-dən çox tələbədən müsahibə götürərək onların “paxmel” əlamətlərindən necə azad olmağa çalışdıqları barədə sual veriblər. Onların bəziləri yatmadan əvvəl adi içməli su qəbul edir, digərləri isə yeməyə üstünlük verir. Müəyyən olunub ki, bunlardan heç biri gözlənilən nəticəni vermir, yəni ki, təsirsizdir. 826 holland tələbənin 54%-i deyib ki, çox içdikdən sonra üstündən yağlı yemək də kömək edir və adətən yatmadan əvvəl və ya səhər yeməyi vaxtı su içmək daha effektivdir. Müsahiblərin üçdə ikisi alkoqolla eyni vaxtda su içdiyini, lakin böyük əksəriyyət isə yatmadan əvvəl bir stəkan içdiyini bildirib. Bu insanlar arasında, “paxmel”ə qarşı heç bir tədbir görməyənlər özlərini tədbir görənlərdən daha yaxşı hiss edib və onların süstlüyünün ağırlıq dərəcəsində o qədər də böyük fərq olmayıb. Əvvəlki tədqiqatlar göstərmişdi ki, içənlərin təxminən 25%-i vurğulayıb ki, onlar heç vaxt “paxmel”dən əziyyət çəkməyib.

Baş nazir dondurması

Çinin Şanxay şəhərində Yaponiyanın keçmiş Baş naziri Hideki Todzyonun

https://az.wikipedia.org/wiki/Hideki_Todzyo başının formasında hazırlanan dondurmaların satışına başlanıb. Dondurmada siyasətçinin eynək və bıqları da yer alıb. Ümumilikdə 10 min ədəd belə şirniyyat buraxılıb. Bir dondurmanın qiyməti təqribən 4,7 dollardır. Dondurmanın satışı Çində II Dünya müharibəsinin başa çatmasının 70 illiyinin qeyd edilməsinə həsr edilib. Çin həmin müharibədə antihitler koalisiyasının tərkibində nasist blokuna daxil olan Yaponiyaya qarşı vuruşurdu. 1941-1944-cü illərdə Yaponiyanın baş naziri olmuş

H.Todzyo 1945-ci il sentyabrın 2-də hərbi cinayətkar kimi həbs edilmişdi. 1948-ci ilin dekabrında isə asılarak edam edilmişdi.

Dünyanın ən tüklü ailəsi

Hipertrioz xəstəliyinə görə bütün üzü tüklərlə örtülən ailə haqqında sənədli film çəkilir. Yeva Aridji tərəfindən çəkilən sənədli film Meksikada göstəriləcək. Məlumatlara görə, Jesus Aceves hipertrioz xəstəsi kimi doğulub. O, doğulduğu zaman sifəti tüklərlə örtülü olub. Ailəsində təxminən 30 nəfər də bu xəstəlikdən əziyyət çəkir. Böyük ehtimallarla insanlıq tarixinin ən tüklü ailəsi onlardır. “Canavar adam” adlı filmin nümayişi maraqla gözlənilir. Balaca olanda Acevesə dostları “balaca canavar” deyirdilər. Acevesə Meksikanın Loreta bölgəsində yaşayırdı və görünüşünə görə heç kəs onu bəyənmirdi. O, 12 yaşından etibarən lunaparklarda yaşamağa başlayıb. Bir sirk sahibi onu və iki əmisi oğluna yaxşı pul qarşılığında iş təklif edib. 3 uşaq sirkdə çalışarkən bütün dünyanı gəziblər. Sirk sahibi onları hər zaman gizli saxlayıb. Çünki sirkə gələnlərə onları maraqlı varlıqlar kimi təqdim edirmiş və onlar bu vəziyyətə görə utanırlarmış. İndi isə böyük bir nəsil olan canavara bənzər insanlar dünyanın hər yerində məşhurlaşmaq üçün hazırlanırlar.

6 saatdan az yatmaq xəstəliyə aparır

Amerikanın Kaliforniya Universitetində aparılan araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, normal yatmayan insanların viruslara yoluxma ehtimalı digər insanlarla müqayisədə dörd dəfə çoxdur. Professor Erik Praterin apardığı araşdırmalar göstərib ki, 6 saatdan çox az yatan adamlar xəstələnməyə daha meyilli olurlar. Praterin sözlərinə görə, yaşlı və gənc olmasından asılı olmayaraq yuxusuzluq soyuqdəymə daxil bir çox xəstəliyin təməli səbəbi ola bilər.

Yuxu və stress səviyyəsini araşdıran həkimlər onların bədənində virus köçürdükdən sonra xəstəliklərə qarşı necə mübarizə apardıqlarını müşahidə ediblər. Sonda məlum olub ki, gün ərzində 6 saatdan çox yatanlar xəstəliklərdən daha tez xilas olurlar. Gündə 5 saatdan az yatanlar isə ən yüngül xəstəliklərdən belə uzun müddət əziyyət çəkirlər.

QOÇ - Əyləncə və gəzintilərə çox da aludə olmayın. Bu gün işgüzarlığınızı artırmalısınız. Yeni planlarınızı həyata keçirmək üçün bəzi nüfuzlu şəxslərlə görüşməyiniz vacibdir. Çağırışlara gecikməyin.

BUĞA - Əsəblərinizi cilovlaya bilsəniz, heç bir qanqaraçılığı olmayacaq. Qərar çıxarmamışdan əvvəl yaxşıca götür-qoy edin. Uzaqda yaşayan qohumlarınızla əlaqə saxlayın.

ƏKİZLƏR - Günorta saat 14:47-dən Ay bürcünüzdə qərar tutduğundan müəyyən gərginlik müşahidə oluna bilər. İlk növbədə səhhətinizə fikir verin. İşgüzar sövdələşmələrdə iştirakınızı isə əvvəlki saata salın.

XƏRÇƏNG - Ehtiyatlı olun, aldanma ehtimalınız var. Etibar etdiyiniz adamlar tərəfindən hiyləgərliyə tuş gələ bilərsiniz. Yaxşı olarkı, mühüm planlarınız haqda kiməsə məlumat verməyəsəniz.

ŞİR - Kifayət qədər yorucu gündür. Əgər reallıq imkan versə, bütün vaxtınızı evdə və ya təbiət qoynunda keçirin. Qida və yuxu rejiminizə fikir verin. Ağır fiziki işlərdən uzaq olun.

QIZ - Sağlıq durumunuza xüsusi diqqət yetirin. Əks təqdirdə həkimə müraciət etməli olacaqsınız. Özünü stressli vəziyyətdən qoruyun. Tənhaliyə qapılmaqdan, dostlarınızla bir arada olun.

TƏRƏZİ - Göy qübbəsi uğurlardan vəd verir. Sadəcə, siz də özünüzü bu vəziyyətə hazırlamalısınız. Ailə-sevgi münasibətlərində xoş ovqat qazanacaqsınız. Pulsuzluğa görə narahat olmayın.

ƏQRƏB - Hər mənada düşərli gündür. İş-tər fəaliyyətdə, istərsə də qarşılıqlı münasibətlərdə bəxtiniz gətirə bilər. Günün ikinci yarısında normal qazanmaq ehtimalınız da var.

OXATAN - Astroloji göstəricilərə görə, maddi durumunuzda müəyyən irəliləyişlər mümkündür. Bununla yanaşı gözləmədiyiniz istiqamətdən sizə qarşı təxribat da ola bilər. Tədbirli olun.

OĞLAQ - Özünü reklam prinsiplərindən uzaq olun. Çünki indi belə adamlara müsbət nəzərlərlə baxmırlar. Qarşı tərəfin ədalətli fikirləri ilə razılaşın. Hər hansı mübahisəyə isə lüzum yoxdur.

SUTÖKƏN - Fəaliyyətlə bağlı xoşagəlməzliklər görünür. Bu amili nəzərə alıb ciddi işlərin həllini təxirə salın. Sevgi və digər münasibətlərdə isə vəziyyət xeyrinizədir. Uzaq yola çıxmaq olar.

BALIQLAR - Ümumi çalarlarına görə uğursuz gündür. Ətrafınızda olanlar əsəblərinizi tarıma çəkə bilər. Odur ki, hər bir situasiyada öz mövqeyinizi qabartmamalı, emosiyalara uymamalısınız.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Selfi çəkərkən öldü

Amerikada bir öləndə dolu silahla selfi çəkmək istəyən gənc yanlışlıqla özünü vurub və həyatını itirib. Nəvə və babası ilə yaşayan oğlan əmisi oğlu ilə birlikdə selfi çəkmək istəyib. Şəkil çəkərkən barmağı ilə bil-mədən silahın tetiyinə basan oğlan özünü boynundan vurub. Gənc oğlan tək güllə ilə özünün qatili olub. Ölən gəncin əmisi oğlu silahı hadisədən bir gün əvvəl tapdıqlarını deyib. Hadisə yerinə gələn polisler silahın kimə aid olduğunu araşdırırlar.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYSAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300

“Yeni Musavat”ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.